

BAŞKENT KARIYER

Kariyerin Başkenti

KPSS

ALAN BİLGİSİ

ÇÖZÜM KİTAPÇIĞI - 1

Hukuk - İktisat - Maliye - Muhasebe

10 YILLIK TECRÜBE

“Soru ve çözüm kitapçığı birbirinden ayrı satılmaz.”

HUKUK

1. 1982 Anayasası'na göre, usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası antlaşmalar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesi'ne başvurulamaz.

Cevap E

2. **A** şıkkı, "kendiliğinden" ifadesi nedeniyle yanlıştır. Devamsızlık halinde milletvekilliği kendiliğinden sona ermez; en az TBMM üye tamsayısının salt çoğunluğu tarafından bu yönde bir karar alınması gerekir. **B** şıkkı, "tam sayının salt çoğunluğu" ifadesi nedeniyle yanlıştır. İstifa eden milletvekilinin düşürülmesi için adi çoğunluk, yani -139'dan az olmamak şartıyla- toplantıya katılanların salt çoğunluğunun oyu yeterlidir. **C** şıkkındaki "bağdaşmazlık nedeniyle düşme" hali için de TBMM'nin bu yönde bir karar alması şarttır. **D** şıkkında belirtilen durum, 2010 Anayasa değişikliği ile düşme nedeni olmaktan çıkarılmıştır. Önceden, bir milletvekili partisinin kapatılmasına neden olursa hem milletvekilliği düşüyor hem de beş yıl boyunca herhangi bir siyasi partiye giremiyordu. 2010 değişikliği sonrasında, sözleri ve eylemleriyle partisinin kapatılmasına neden olan milletvekilinin milletvekilliği düşmez; kendisine sadece beş yıl boyunca herhangi bir partiye kurucu, üye, yönetici veya denetçi olma yasağı uygulanır.

Cevap E

3. 1982 Anayasası'nın savaş, seferberlik, sıkıyönetim veya olağanüstü hal dönemlerinde dahi sınırlandırılmasına izin vermediği hak ve hürriyetlere "temel hakların sert çekirdeği" denir. Bu haklar aşağıda sıralanmıştır:

- Kişinin yaşama hakkına, maddî ve manevî varlığının bütünlüğüne dokunulamaz;
- Kimse din, vicdan, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz ve bunlardan dolayı suçlanamaz;
- Suç ve cezalar geçmişe yürütülemez;
- Suçluluğu mahkeme kararı ile saptanıncaya kadar kimse suçlu sayılamaz (suçsuzluk karinesi).

Cevap A

4. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanı için, bir yasama döneminde iki seçim yapılır. İlk seçilenlerin görev süresi iki yıldır, ikinci devre için seçilenlerin görev süresi ise o yasama döneminin sonuna kadar devam eder.

Cevap B

5. 60 günlük dava süresinin son günü (19 Ağustos 2015) adli tatile denk gelmektedir. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'na göre, dava süresinin son günü çalışmaya ara verme zamanına rastlarsa dava süresi, ara vermenin sona erdiği gün izleyen tarihten itibaren yedi gün uzamış sayılır. Dolayısıyla dava süresi 7 Eylül 2015'e uzar.

Cevap D

6. İlk incelemede;

- Görev ve yetki konusunda aykırılık görülmesi halinde,
- adli ve askeri yargının görevli olduğu konularda açılan davanın reddine,
- idari yargının görevli olduğu konularda ise görevli veya yetkili olmayan mahkemeye açılan davanın görev veya yetki yönünden reddedilerek dava dosyasının görevli veya yetkili mahkemeye gönderilmesine,
- İdari merci tecavüzü halinde, dilekçenin görevli idare merciine tevdiine,
- Ehliyet, icrai karar şartı ve süre konularında aykırılık halinde davanın reddine,
- Davanın hasım gösterilmeden veya yanlış hasım gösterilerek açılması halinde, dava dilekçesinin tespit edilecek gerçek hasma tebliğine,
- İdari Yargılama Usulü Kanununun dilekçede bulunması gereken hususları düzenleyen 3. maddesine ya da aynı dilekçe ile dava açılacak halleri düzenleyen 5. maddesine aykırılık halinde, otuz gün içinde kanuna uygun şekilde yeniden düzenlenmek veya noksanları tamamlanmak üzere dilekçenin reddine,

Davanın ehliyetli şahsın avukat olmayan vekili tarafından dava açılması halinde, otuz gün içinde bizzat veya bir avukat vasıtasıyla dava açılmak üzere dilekçenin reddine karar verilir.

Cevap D

7. Bir kamu tüzelkişisi veya kuruluşunun elindeki taşınmaz mala bir başka kamu tüzelkişisi veya kuruluşunun gereksinim duyması halinde, istekli kamu kuruluşu ödeyeceği bedeli de belirtmek suretiyle, taşınmaz malın maliki olan kamu tüzelkişisi veya kuruluşuna yazı ile başvurur. Taşınmaz malın maliki olan kamu tüzelkişisi veya kuruluşu taşınmazın devrine muvafakat etmez veya altmış gün içinde cevap vermez ise, anlaşmazlık taşınmazı isteyen kamu tüzelkişisi veya kuruluşunun başvurusu üzerine Danıştay'ın idari dairesince (Birinci Daire) iki ay içinde kesin karara bağlanır.

Cevap B

8. İdare adına irade açıklamaya yetkili bir makamın veya kamu görevlisinin kendi görev alanına girmeyen bir konu hakkında karar almasına yetki tecavüzü denir. Belediye başkanı, belediye adına işlem yapmaya yetkili olmakla birlikte; borçlanma kararı vermek belediye başkanının değil, belediye meclisinin yetkili olduğu bir konudur. Bu nedenle; belediye başkanının borçlanma kararı vermesinde yetki tecavüzü vardır.

Cevap D

9. Sözleşme usulünde, idare ile özel kişi arasında iki yanlı bir işlem yapılmaktadır. Oysa, ruhsat usulünde, idarenin tek yanlı bir işlemi söz konusudur. Ruhsat usulüne, izin usulü de denir.

Cevap E

10. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, devlet memurlarını görevlerinin gerektirdiği niteliklere ve mesleklere göre sınıflara ayırmaktadır. Kanun, devlet memurlarını on sınıf içinde toplamıştır:

- Genel idare hizmetleri sınıfı,
- Teknik hizmetler sınıfı,
- Sağlık hizmetleri sınıfı,
- Eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfı,
- Avukatlık hizmetleri sınıfı,
- Din hizmetleri sınıfı,
- Emniyet hizmetleri sınıfı,
- Jandarma hizmetleri sınıfı,
- Sahil Güvenlik hizmetleri sınıfı,
- Yardımcı hizmetleri sınıfı,
- Mülki idare Amirliği hizmetleri sınıfı,
- Milli istihbarat hizmetleri sınıfı

Cevap E

11. Taksir, dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırılık dolayısıyla, bir davranışın suçun kanuni tanımında belirtilen neticesi öngörülmeyle gerçekleştirilmesidir. Ceza hukukunda kural kusur türü kasttır. Suçun işlenmesi kastın varlığına bağlıdır. Taksir istisnai bir kusur türüdür. Kanunda açıkça failin taksirle işlenebileceğine ilişkin düzenleme olan suçlar taksirle işlenebilir (taksirle öldürme, taksirle yaralama gibi). Kişinin öngördüğü neticeyi istememesine karşın, neticenin meydana gelmesi halinde bilinçli taksir vardır (TCK m. 22/3). Bilinçli taksir halinde kanunda taksirli suç için öngörülen ceza üçte birden yarısına kadar artırılarak verilir.

Taksirli hareket sonucu neden olunan netice, münhasıran failin kişisel ve ailevi durumu bakımından, artık bir cezanın hükmedilmesini gereksiz kılacak derecede mağdur olmasına yol açmışsa ceza verilmeyebilir; bilinçli taksir halinde verilecek ceza yarıdan altıda birine kadar indirilebilir. Örnek olarak, bir babanın evinin otoparkına aracını park ederken onu karşılamaya gelen çocuğunu fark edemeyerek ölümüne neden olması gösterilebilir.

Taksirle işlenen suçtan dolayı verilecek olan ceza failin kusuruna göre belirlenir. Birden fazla kişinin taksirle işlediği suçlarda, herkes kendi kusurundan dolayı sorumlu olur. Her failin cezası kusuruna göre ayrı ayrı belirlenir.

Cevap C

12. Bu olayda fail Kerem'in, Sefa'yı etkisiz hale getirdikten sonra bıçağı eline alıp yerde hareket etmeden yatan Sefa'yı bıçaklayarak öldürmesi meşru savunma kapsamında değerlendirilemez. Çünkü meşru savunma ancak gerçekleşip devam eden ya da gerçekleşmesi veya tekrarı muhakkak olan haksız saldırılara karşı söz konusu olabilir. Her ne kadar ortada haksız tahrik var ise de haksız tahrik cezada indirim yapılmasını gerektiren bir hal olup, bir cezasızlık ya da hukuka uygunluk sebebi değildir. Dolayısıyla olayda Kerem, kasten öldürme suçundan dolayı sorumlu olacaktır.

Cevap A

13. 24/11/2016 tarihinde kabul edilen Ceza Muhakemesi Kanunu ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanunla getirilen değişiklikle, hapis cezasını gerektiren suçlarda ön ödeme teklifinin yapılabilmesi için kanunda yazılı cezanın yukarı sınırınının 6 ayı geçmemesi gerekir.

Cevap B

14. Genel yetki kuralları uyarınca davaya bakmak yetkisi, suçun işlendiği yer mahkemesine aittir. Teşebbüste son icra hareketinin yapıldığı, kesintisiz suçlarda kesintinin gerçekleştiği ve zincirleme suçlarda son suçun işlendiği yer mahkemesi yetkilidir. Suç, ülkede yayımlanan bir basılı eserle işlenmişse yetki, eserin yayım merkezi olan yer mahkemesine aittir. Aynı eserin birden çok yerde basılması durumunda suç, eserin yayım merkezi dışındaki baskısında meydana gelmişse, bu suç için eserin basıldığı yer mahkemesi de yetkilidir. Görsel veya işitsel yayınlarda da basılı eserlere ilişkin kurallar uygulanır. Ancak görsel ve işitsel yayın, mağdurun yerleşim yerinde ve oturduğu yerde işitilmiş veya görülmüşse o yer mahkemesi de yetkilidir. Soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlı olan hakaret suçunda eser, mağdurun yerleşim yerinde veya oturduğu yerde dağıtılmışsa, o yer mahkemesi de yetkilidir. Mağdur, suçun işlendiği yer dışında tutuklu veya hükümlü bulunuyorsa, o yer mahkemesi de yetkilidir. Eserin dağıtıldığı yer, sadece hakaret suçunda kriter olarak alınır.

Cevap C

15. Çözümü uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hâllerde bilirkişinin oy ve görüşünün alınmasına mahkeme re'sen, Cumhuriyet savcısının, katılanın, vekilinin, şüphelinin veya sanığın, müdafinin veya kanunî temsilcinin istemi üzerine karar verilebilir. Ancak hâkimlik mesleğinin gerektirdiği genel ve hukukî bilgi ile çözülmesi olanaklı konularda bilirkişi dinlenemez. Tanıklığın aksine bilirkişiliğin kabulü mecburi değildir. Ancak 1-Resmî bilirkişilikle görevlendirilmiş olanlar ve listelerde yer almış bulunanlar, 2-İncelemenin yapılması için bilinmesi gerekli fen ve sanatları meslek edinenler, 3-İncelemenin yapılması için gerekli mesleği yapmaya resmen yetkili olanların bilirkişiliği kabulü mecburidir. Soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı da bilirkişi incelemesi yaptırabilir.

Cevap E

16. Şüphelinin kolluk görevlileri veya Cumhuriyet Savcısı tarafından soruşturma konusu suçla ilgili dinlenilmesi faaliyeti, "ifade alma" olarak tanımlanır.

Cevap A

17. Yenilik doğuran haklar, tek taraflı ve karşı tarafa varması gerekli bir irade açıklamasıyla kullanılan haklardır. Dolayısıyla, irade beyanı karşı tarafa ulaştığı anda hukuki sonuç doğurur. Kurucu yenilik doğuran haklar, kullanılmasıyla yeni bir hukuki durum meydana getiren haklardır. Evlilik dışı doğan çocuğu tanıma, önalım ve gerilim hakkını kullanma ile temsil yetkisi verme tek taraflı irade açıklamasıyla yeni bir hukuki durum meydana getiren işlemlerdir. Bağışlama ise tek taraflı bir hukuki işlem değil, bir sözleşmedir. Bağışlama sözleşmesi tek tarafa borç yükleyen, ancak karşılıklı ve birbiriyle uyumlu iki irade açıklamasıyla kurulan bir hukuki işlemidir.

Cevap C

18. Dernekler kişi topluluklarıdır; çünkü dernek, belli sayıda kişinin belirli ve ortak bir amacı gerçekleştirmek üzere bir araya gelmesiyle oluşur. Derneğin kurulabilmesi için en az 7 gerçek veya tüzel kişinin, bilgi ve çalışmalarını kazanç paylaşma dışında bir amaç için birleştirmiş olması gerekir. Dernekler izin alınmadan, bildirim usulüne göre kurulur; kuruluş bildirimini ve dernek tüzüğü ile gerekli belgeleri yerleşim yerinin bulunduğu en büyük mülki amirine verdikleri anda tüzel kişilik kazanır. Dernekler kuruldukları anda hak ehliyetine sahip olurlar; onların fiil ehliyeti ise, kanuna ve kuruluş belgesine göre zorunlu organlara sahip olmakla başlar. Dernek tüzel kişiliği, kendiliğinden sona erebileceği gibi, fesih yoluyla da sona erebilir. Derneğin amacı kanuna ve ahlaka aykırı hale gelirse, Cumhuriyet savcısının veya bir ilgilinin istemi üzerine mahkeme derneğin feshine karar verebilir. Dernek Genel Kurulu da her zaman derneğin feshine karar verebilir.

Cevap D

19. Ayırt etme gücü bulunmayanların fiil ehliyeti yoktur. Başka bir deyişle, ayırt etme gücünden yoksun olan bir kimse tam ehliyetsizler grubuna girer. Bu kimselerin hukuki işlem ve tasarruf ehliyeti olmadığı gibi dava ehliyeti de yoktur. Tam ehliyetsizlerin kural olarak haksız fiil sorumluluğu da yoktur. TMK md.15'e göre, kanunda gösterilen istisnai durumlar saklı kalmak üzere, ayırt etme gücü bulunmayan bir kimsenin fiilleri hukuki sonuç doğurmaz. Dolayısıyla, bu kimselerin yaptığı hukuki işlemler kesin hükümsüzlük (mutlak butlan) yaptırımına tabi olur.

Cevap C

20. Ölümüne bağlı tasarruflar, iki farklı hukuki işlem olarak yapılabilmektedir. Bunlardan biri tek taraflı hukuki işlem olan vasiyetname, diğeri ise iki taraflı bir hukuki işlem olan miras sözleşmesidir. Vasiyetname yapabilmek için ayırt etme gücüne sahip ve 15 yaşını doldurmuş olmak gerekir. Miras sözleşmesi yapabilmek için, kişinin ayırt etme gücüne sahip olması, ergin olması ve kısıtlı olmaması gerekir. Başka bir deyişle, miras sözleşmesi yapabilmek için fiil ehliyetine tam olarak sahip olmak gerekir. Ölümüne bağlı tasarrufların bazıları sadece miras sözleşmesi ile yapılabilirken, bazı tasarruflar da ancak vasiyetname ile yapılabilir. Sadece miras sözleşmesi ile yapılabilecek tek tasarruf var, o da mirastan feragat işlemidir. Mirastan feragat sözleşmesine "olumsuz miras sözleşmesi" de denir. Kısacası, vasiyet yoluyla mirastan feragat etmek mümkün değildir. Mirasçı atama ise, hem vasiyetname hem de miras sözleşmesi ile yapılabilen tasarruftur. Gerek miras sözleşmesi gerekse de vasiyetname henüz hüküm doğurmadan ortadan kaldırılabilir. Vasiyetname, vasiyetname için kanunda öngörülen şekillerden birine uymak suretiyle, mirasbırakan tarafından yapılan yeni bir vasiyetname ile ortadan kaldırılabilir. Başka bir deyişle, vasiyetnameden yine tek taraflı bir işlemle her zaman dönülebilir. Buna karşılık, miras sözleşmesi ancak tarafların yazılı anlaşmasıyla ortadan kaldırılabilir.

Cevap B

21. Zilyetlik başlı başına bir hak değildir; zilyetlik eşya üzerinde fiili hâkimiyet sağlar. Başka bir deyişle, bir hakka dayanan zilyetlik olabileceği gibi, hakka dayanmayan zilyetlik de olabilir. Dolayısıyla zilyetlik, hakka dayanıp dayanmamasına bakılmaksızın korunur. Zilyetlik davaları, zilyetliğin bir hak olarak değil de, fiili bir durum olarak korunmasına yöneliktir. Zilyetlik asli zilyetlik ve fer'i zilyetlik şeklinde olabilir. Asli zilyetlik, bir şeye malik sıfatıyla veya malik olma iradesiyle zilyet olan kimsenin zilyetliğidir. Fer'i zilyetlik ise, bir sınırlı aynı hakka veya bir kişisel hakka dayanılarak zilyet olma durumudur. Ancak bu durumda eşyanın maliki eşya üzerindeki zilyetliğini kaybetmez; onun zilyetliği asli dolaylı zilyetliğe dönüşür.

Cevap D

22. Kişiliğin korunması davaları tespit, men(saldırıya son verilmesi), önleme ve tazminat davalarıdır. İstirdat davası kişiliğin korunması davalarından değildir. İcra iflas hukukunda yer alan bir davadır.

Cevap C

23. Bir sözleşmenin kurulabilmesi için gerekli olan irade açıklamasından zaman itibarıyla ilk önce yapılabilecek olan öneri (icap) denir. Öneri, tek yanlı ve karşı tarafa varması gerekli bir irade açıklamasıdır. Yapılan önerinin istenen hukuki sonucu doğurabilmesi için sözleşmenin esaslı unsurlarını içermiş olması gerekir. Bir satış sözleşmesi yapılmak üzere satıcı tarafından yapılan önerinin, satılacak olan malı ve satış bedelini içermesi gerekir. Ayrıca, önerinin mutlaka da belli bir kişiye karşı yapılması şart değildir; kamuya (umuma) karşı da yapılabilir. Nitekim mağazaların vitrinlerinde üzerine fiyatlarını göstererek mal sergilenmesi; tarife, fiyat listesi, katalog ya da benzerlerinin gönderilmesi kamuya (herkese karşı) yapılmış açık bir öneridir (TBK md.8/II). Soruda C seçeneği dışındaki seçeneklerde verilen bilgiler bu unsurları içermektedir. A'nın, bir fotoğraf makinesi satan mağazada fiyatı 600 TL olan makineyi 500 TL'ye almak istediğini söylemesi yeni bir öneridir; kabul beyanı değildir. Ancak "ısmarlanmamış bir şeyin gönderilmesi" öneri sayılmaz. Böyle bir şeyi alan kişi onu geri göndermekle veya saklayarak muhafaza etmekle yükümlü değildir.(TBK md.7).

Cevap C

24. Borcun bizzat borçlu tarafından ifa edilmesinde alacaklının bir menfaati bulunmadıkça, borçlu borcunu şahsen (bizzat) ifa etmek zorunda değildir (TBK md.83). Bu duruma borçlar hukukumuzda "şahsen ifa zorunluluğunun olmaması" denir. Parça borçlarında verilecek şey konusunda borçlunun seçim hakkı yokken, cins borçlarında borçlu verilecek şeyi seçebilir. Kanun, bunu açık bir hükme bağlamıştır: "Çeşit borçlarında sözleşmeden ve işin özelliğinden aksi anlaşılmadıkça, verilecek şeyin seçimi borçluya aittir, fakat borçlunun seçeceği edim/vereceği şey ortalama nitelikten daha düşük olamaz." (TBK md.86). Para borcu, kural olarak ülke parasıyla, yani Türk lirasıyla ve nakit olarak ödenir (TBK md.99). İki tarafa borç yükleyen sözleşmelerde taraflardan birinin önceden ifa yükümlülüğü yoksa her iki taraf da edimini aynı anda ifa etmek zorundadır. Bu durumda, sözleşmenin ifası isteminde bulunan taraf, kendi borcunu ifa etmiş veya ifasını teklif etmiş olmalıdır. İfa yeri, borcun ifa edilmesi gereken yerdir. Borcun ifa yeri, her şeyden önce bizzat taraflarca belirlenmiş olabilir. Bu belirleme, açık olabileceği gibi örtülü de olabilir (TBK md.89). Kanun, ifa yerinin belirlenmesini kural olarak tarafların iradesine bırakmıştır, ancak onların bu hususta bir anlaşmaya varmamış ya da varamamış olmalarını göz önünde tutarak, ifa yerini belirlemiştir. Yani borç mutlaka da kanunda gösterilen yerde ifa edilmek zorunda değildir.

Cevap E

25. Örnek olayda sözleşmenin konusunda yanılma meydana gelmiştir. Sözleşmenin konusunda yanılma esaslı yanılma hallerinden biri olduğundan, Nihat sözleşmeyi tek taraflı irade beyanıyla iptal edebilir. Nihat bu hakkını yanılmayı öğrendiği andan itibaren 1 yıl içinde kullanmak zorundadır. Bu, hak düşürücü zamanaşımıdır; yani bu süre içinde hakkını kullanmadığı takdirde sözleşmeyle bağlı olduğunu onanmış sayılır.

Cevap D

26. İrade ile irade beyanı arasındaki uyumsuzluğun bilmeyerek ve istenmeyerek meydana gelmesine irade bozukluğu veya irade fesadı denir. Sözleşmelerdeki irade bozukluğunun sebepleri Borçlar Kanunumuzda açıkça düzenlenmiştir; bu haller dışında irade bozukluğu öne sürülemez. İrade ile irade beyanı arasındaki istenmeyen uyumsuzluğu doğuran sebepler, yani irade bozukluğu halleri yanılma (hata), aldatma (hile) ve korkutma (ikrah) olmak üzere üç tanedir. Fakat yanılmanın irade bozukluğu sayılabilmesi için söz konusu yanılmanın esaslı yanılma hallerinden biri olması gerekir. Saikte yanılma ise esaslı yanılma hallerinden değildir.

Cevap B

27. Alacağın devri, mahiyeti itibarıyla iki taraflı bir hukukî işlem, yani bir sözleşmedir. Borçlar Kanunumuz alacağın devrinin yazılı şekilde yapılmasını öngörmektedir. Bu şekil adi yazılı şekildir. Geçerlilik şekli olarak öngörülmüş olan adi yazılı şekle uyulmadan yapılan devir hiçbir hüküm doğurmaz (TBK md. 184/I). Alacağın devri bir "tasarruf işlemi"dir; çünkü bu işlemle bir hakkın sahibi değişmekte, hak başkasına devretmektedir. Alacağın devri için, borçlunun izninin alınmasına gerek yoktur (TBK md. 183/I). Alacak ile birlikte alacağına bağlı fer'i haklar da kanundan ötürü devralana geçer. (TBK md. 189/I). Bu nedenledir ki, alacak için gösterilmiş olan aynı ve şahsî güvencelerden, yani rehin hakkından ve kefaletten devirden sonra devralan yararlanır. Aynı şekilde, alacağın faizi de devralana geçer; devirden önce doğmuş olan, yani "işlemiş olan faizler" de asıl alacakla birlikte devredilmiş olur. (TBK md.189/II). "Alacak bir edim karşılığında devredilmişse devreden, devir sırasında alacağın varlığını ve borçlunun ödeme gücünü garanti etmiş olur". (TBK md.191/I). Yani alacağın ivazlı devrinde alacak yoksa, devreden bu durumdan sorumlu olur.

Cevap B

28. İnsan ürünü olan şeyler yapı eseri olarak kabul edilir. Buradaki sorumluluk, yapılış bozukluğundan veya bakım noksanlığından doğan zararları kapsar. Bu sorumluluğa katlanmak için malik olmak gerekir. Dava için 5 yıllık değil 10 yıllık zamanaşım süresi öngörülmüştür.

Cevap D

29. Ticaret unvanı taciri tacirden ayıran isimdir. Tacir, ticaret unvanı kullanmak zorundadır. Esnaf ticaret unvanı kullanamaz. Her tacir, ticari işletmesine ilişkin işlemleri, ticaret unvanıyla yapmak ve işletmesiyle ilgili senetlerle diğer belgeleri bu unvan altında imzalamalıdır. Türk Ticaret Kanununun (TTK'nin) 49'uncu maddesine göre; ticaret unvanı işletmeyle devredilebilir. İşletmenin devri kapsamı dışında da tutulabilir. Donatma iştirakine, kolektif veya komandit şirkete ya da donatma iştirakine yeni ortakların girmesi halinde ticaret unvanı değiştirilmeksizin olduğu gibi kalabilir. Anonim şirket, limited şirket ve kooperatiflerin unvanının çekirdek kısmında şirketin konusu ve türü bulunmak zorundadır. Şube ve tasfiye halinde ibareleri unvanında gösterilmelidir.

Cevap E

30. TTK'nin 4'üncü maddesine göre ticari davalar şöyledir;

Her iki tarafın da ticari işletmesiyle ilgili hususlardan doğan hukuk davaları ve çekişmesiz yargı işleri ile tarafların tacir olup olmadıklarına bakılmaksızın;

- TTK'da düzenlenen hususlarla ilgili davalar;
- Türk Medenî Kanununun, rehin karşılığında ödünç verme işi ile uğraşanlar hakkındaki 962 ilâ 969 uncu maddelerinde,
- Türk Borçlar Kanununun malvarlığının veya işletmenin devralınması ile işletmelerin birleşmesi ve şekil değiştirmesi hakkındaki 202 ve 203, rekabet yasağına ilişkin 444 ve 447, yayın sözleşmesine dair 487 ilâ 501, kredi mektubu ve kredi emrini düzenleyen 515 ilâ 519, komisyon sözleşmesine ilişkin 532 ilâ 545, ti-

cari temsilciler, ticari vekiller ve diğer tacir yardımcıları için öngörülmüş bulunan 547 ilâ 554, havale hakkındaki 555 ilâ 560, saklama sözleşmelerini düzenleyen 561 ilâ 580 inci maddelerinde,

- Fikrî mülkiyet hukukuna dair mevzuatta,
- Borsa, sergi, panayır ve pazarlar ile antrepo ve ticarete özgü diğer yerlere ilişkin özel hükümlerde,
- Bankalara, diğer kredi kuruluşlarına, finansal kurumlara ve ödünç para verme işlerine ilişkin düzenlemelerde, öngörülen hususlardan doğan hukuk davaları ve çekişmesiz yargı işleri ticari dava ve ticari nitelikte çekişmesiz yargı işi sayılır. Ancak, herhangi bir ticari işletmeyi ilgilendirmeyen havale, vedia ve fikir ve sanat eserlerine ilişkin haklardan doğan davalar bundan istisnadır.

Kira sözleşmesinin nisbi ticari dava olması için her iki taraf tacir ve uyuşmazlığın her iki tarafın ticari işletmesini ilgilendirmesi gerekmektedir.

Cevap D

31. Adi Ortaklık	En az 2 kişi (gerçek ve/veya tüzel kişi)
Kolektif Şirket	En az 2 kişi (gerçek kişi)
Adi Komandit Şirket	En az 2 kişi (en az biri komandite+en az biri komanditer)
Sermayesi paylara bölünmüş komandit (hisseli komandit-paylı komandit-eshamli komandit)	En az 5 kişi (en az biri komandite+en az biri komanditer)
Anonim şirket	En az 1 kişi (gerçek veya tüzel kişi)
Limited Şirket	En az 1 kişi (gerçek veya tüzel kişi) en çok 50 kişi
Kooperatif Şirket	En az 7 kişi (gerçek veya tüzel kişi)

Cevap C

32. TTK'nın 181'inci maddesine göre; bir sermaye şirketi; başka türde bir sermaye şirketine; veya bir kooperatife; bir kolektif şirket; bir sermaye şirketine veya bir kooperatife veya bir komandit şirkete; bir komandit şirket; bir sermaye şirketine; bir kooperatife; bir kolektif şirkete; bir kooperatif bir sermaye şirketine dönüşebilir.

Anonim şirket → limited şirket, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket, kooperatife dönüşebilir.

Limited şirket → anonim şirket, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket, kooperatife dönüşebilir.

Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket → anonim şirket, limited şirket, kooperatife dönüşebilir.

Kolektif şirket → anonim şirket, limited şirket, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket, kooperatif, komandit şirkete dönüşebilir.

Komandit şirket → anonim şirket, limited şirket, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket, kooperatif, kolektif şirkete dönüşebilir.

Kooperatif → anonim şirket, limited şirket, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirkete dönüşebilir.

Bir kolektif şirket bir komandit şirkete; kolektif şirkete bir komanditerin girmesi veya bir ortağın komanditer olması hâlinde dönüşebilir.

Bir komandit şirket kolektif şirkete; tüm komanditerlerin şirketten çıkması veya tüm komanditerlerin komandite olması suretiyle dönüşebilir.

Anonim şirket, limited şirket ve paylı komandit şirket bir sermaye şirkettir. (Adi) komandit şirket ve kolektif şirket bir şahıs şirkettir.

Limited şirket bir sermaye şirkettir, şahıs şirketi olan kolektif şirkete dönüşemez.

Cevap D

33. Kıymetli evrakın doğumuna neden olan asıl hukuki ilişki, kıymetli evrakı etkilemez. Bono, poliçe, çek, ipotekli borç senedi, irat senedi.

Pay senedi illi bir senettir. Şirkete ortak olunması karşılığında şirket tarafından ortağa verilen bir senettir.

Cevap E

34. • Kambiyo senetlerinde yer alan hak senedin düzenlenmesiyle doğar.

- Kambiyo senetleri kanunen emre yazılıdır.
- İbraz senetleridir.
- Kambiyo senetlerinin asıl borç ilişkisinden farklı bir varlığı vardır.
- Aranacak borç doğurur
- Kambiyo senetleri özellikli şekil şartlarına tâbidirler.
- Kambiyo senetleriyle ilgili her husus özel kuralara tâbidir.
- Kambiyo senetlerine mahsus icra ve iflas yolu vardır (özel takip yolları var)
- Kambiyo senedi emre ve hamiline düzenlenmiş olmak kaydıyla kamu güvenliğine sahip sayılır.
- İletten mücerrettir.
- Uluslar arası nitelik taşır.
- Senetteki beyan ve imzalardan her biri bağımsızdır. (İmzaların İstiklali ilkesi)
- Alacak hakkı içerir
- Müteselsil sorumluluk kuralı geçerlidir.

Cevap A

35. Müflisin kusuruna dayanan ve re'sen soruşturulan ve kovuşturulan bir suç türüdür.

Asliye Ceza Mahkemesi taksiratlı iflas hallerinden birini tespit ederek cezalandırır.

İtibarının iadesine Asliye Ticaret Mahkemesi karar verir.

Aşağıdaki hallerden biri kendisinde bulunan müflis taksiratlı sayılır ve Türk Ceza Kanununa göre cezalandırılır:

- Ziyanları için makul sebepler gösteremezse;
- Evinin masrafları hadden fazla ise;
- Kumar yahut mücerret baht oyunlarında ve borsa muamelelerinde külliyetli para sarf etmişse;
- Borcunun, mevcudu ile alacağından çok olduğunu bildiği halde bu vaziyetinden haberleri olmayan kimselerden ehemmiyetli miktarda veresiye mal satın yahut borç para almış ise;
- Ticaret Kanununda sayılan defterleri hiç veya kanunun emrettiği şekilde tutmamış ise;
- Mevcudu ile alacağından çok fazla meblağ için senetler imza etmiş ise;
- İflas takibi sırasında mahkeme, iflas idaresi veya iflas dairesi tarafından çağrıldığı halde makbul bir mazeret olmaksızın gelmemiş ise;
- İşlerini terk ederek kaçmış ise;
- Evvelki bir konkordato şartlarını ifa etmeden yeniden iflasına hükmolunmuş ise;
- 178 inci maddenin son fıkrası hükmüne riayet etmeyipte bir sene içinde iflası vuku bulmuşsa.

Cevap A

36. Başvurma harcı: İlamlı ve ilamsız icra takip talebinde bulunan alacaklıdan icraya başvurusu halinde alınan harçtır. Niteliği maktudur.

Peşin harç: İlamsız icra takip talebinde bulunan alacaklıdan icraya başvurusu nedeniyle binde beşi oranında alınan harçtır. İlamlı icrada bu harç alınmaz. Niteliği nispidir.

Tahsil harcı: niteliği tahsil harcı icra takibi konusunun değeri üzerinden nispi olarak alınır. Ancak, bu harcın oranı tahsil aşamasına göre oransal farklılık gösterir.

İcranın yerine getirilmesi harcı: niteliği maktudur.

Cezaevi harcı: icra takibinin sonunda alacaklıdan yüzde iki oranında cezaevleri harcı alınır. Niteliği nispidir. Bu harç ile yenileme harcı alacaklıya yüklenir.

Cevap C

37. Erteleme süresi azami bir yıldır. Bu süre mahkemece uygun görülmesi hâlinde bir yıl daha uzatılabilir.

Cevap A

38. İhtiyati haciz kararını alan alacaklı, ihtiyati haciz kararının verildiği tarihten itibaren 10 gün içinde icra dairesine başvurarak ihtiyati haciz kararının yerine getirilmesini istemek zorundadır. Aksi halde, ihtiyati haciz kararı kendiliğinden kalkar. Bunun üzerine alacaklı alacağını 7 gün içinde talep etmeli ve ilamı da icraya 1 ay içinde koymalıdır.

Cevap D

39. İcra mahkemesinin hukuka ilişkin kararlarına karşı tefhim veya tebliğ tarihinden itibaren 10 gün içinde temyiz yoluyla Yargıtay'a gidilebilir. İstinaf yoluna başvuru süresi tefhim veya tebliğ tarihinden itibaren 10 gün olup Bölge Adliye Mahkemelerine başvurulur.

Cevap C

40. İtirazı geçici olarak kaldırılan ve aleyhine başlamış olan icra takibine devam edilmesini önlemek isteyen borçlu 7 gün içinde genel mahkemelerde borçtan kurtulma davası açar. Borçtan kurtulma davasının görülebilmesi için özel dava şartı aranmaktadır. Buna göre davacı ilk duruşma gününe kadar % 15 teminat yatırmalıdır. Aksi takdirde davaya normal bir menfi tespit davası olarak devam edilir. Bu dava genel mahkemelerde görüldüğü için maddi anlamda kesin hüküm teşkil eder, Yargılamanın yenilenmesi yoluna başvurulabilir.

Cevap D

İKTİSAT

1. Bir maldan tüketilen miktar arttıkça marjinal faydasının azalması "azalan marjinal fayda yasası" diğer ismiyle I. Gossen Kanunu olarak bilinir. II. Gossen kanunu ise her mala ayrılan son liranın marjinal faydalarının birbirine eşit olmasıdır ve "eş marjinal fayda" ilkesi olarak da isimlendirilir.

Cevap D

2. Bir malın fiyatında meydana gelen değişimin miktar üzerinde meydana getirdiği toplam etki, gelir ve ikame etkileri şeklinde iki etkinin toplamından oluşur. Gelir etkisi, bir malın fiyatında meydana gelen değişimin, tüketicinin reel geliri yoluyla miktar üzerindeki etkisini ifade ederken, ikame etkisi fiyatta meydana gelen değişimin nisbi fiyatlar yoluyla miktar üzerinde oluşturacağı etkiyi ifade etmektedir.

İki etkinin toplamından oluşan toplam etki yardımı ile alışılmış (sıradan) talep eğrisi çizilir ve eğimi iki etkinin toplamına göre değişecektir. Soruda pozitif gelir etkisi, malın düşük mal olduğunu göstermektedir. Pozitif gelir etkisi, negatif ikame etkisinden daha küçük olduğu için toplam etki negatif olacak ve alışılmış talep eğrisi de negatif eğimli olacaktır.

Soruda verilenlere göre ikame etkisi ile toplam etki aynı yönlüdür, ancak ikame etkisi toplam etkiye göre daha büyük olacaktır. Etkinin büyüklüğü, ikame etkisini gösteren telafi edilmiş talep eğrisinin, toplam etkiyi gösteren alışılmış talep eğrisine göre daha esnek olduğunu, eğiminin ise daha az olduğunu ifade etmektedir.

Sonuç olarak telafi edilmiş talep eğrisi alışılmış talep eğrisine göre esnekliği daha fazla fakat eğimi daha az olan, yani daha yatık olan bir eğridir.

Cevap D

3. Üretim olanaklarının üzerindeki her noktada ekonomi tam istihdamda iken, üretim olanakları eğrisi içinde(solunda) yer alan bütün noktalar için atıl kapasite durumu geçerlidir.

Fırsat maliyeti kavramı ve marjinal dönüşüm oranı, bir maldan bir birim daha fazla üretebilmek için, diğer malın üretiminden ne kadar vazgeçilmesi gerektiğini gösterir, ancak atıl kapasite durumunda diğer malın üretiminde bir azaltmaya gitmeden üretimi arttırmak mümkündür. Çünkü kullanılan kaynaklar vardır ve pareto etkin noktaya gelinememiştir.

Ekonomik kriz durumunda ülkenin üretim kapasitesinin düşmesi nedeniyle üretim olanakları eğrisi sola kayabilir ve bu durumda atıl kapasite olan üretim düzeyi tam istihdam haline gelebilir. Ancak üretim olanakları eğrisi üzerine doğru hareket ederken marjinal dönüşüm oranı fırsat maliyetine benzer şekilde sıfırdır.

Cevap E

4. Bolluk paradoksu teorisine göre, tarımsal ürünlerin bol olduğu zamanlarda fiyat düşer, kıt olduğu zamanlarda ise fiyat yükselir. Tarımsal ürün arzına göre fiyatlarda meydana gelen bu değişme toplam hasılatı, esneklik katsayısına bağlı olarak yansıyacaktır.

Tarımsal ürünlerde talebin fiyat esnekliği katsayısı birden küçük olduğu için, fiyatta meydana gelen değişme, aynı yönlü olarak toplam hasılatı etkileyecektir. Bolluk paradoksu ile ilgili olarak diğer bir önemli nokta, arzın fiyat esnekliğinin oldukça düşük olmasıdır.

Sonuç olarak ürün kıt olduğunda fiyatlar ve toplam hasılat yükselir, bol olduğu zamanlarda ise fiyat ve hasılat düşer.

Cevap E

5. Lerner endeks katsayısı; $\frac{P - MC}{P}$ veya $\frac{1}{e_d}$ ile gösterilir.

Bu durumda fiyat ile marjinal maliyet arasındaki fark ne kadar büyükse, monopolcü güç o kadar fazladır. Aynı şekilde esneklik katsayısının artması, monopolcü gücün azalmasına neden olacaktır.

Esneklik katsayısının azalması ise, monopolcü gücü ve lerner endeks sayısını arttıracaktır.

Cevap C

6. Mal ve faktör piyasasında rekabetçi şartlar geçerli ise, bu durumda;

$MVP_L = MRP_L = MIC_L = AIC_L = W$ eşitliği geçerlidir.

MVP_L , emeğin marjinal ürün değerini ifade eder ve $MPP_L * P$ ile bulunur.

MRP_L , emeğin marjinal ürün gelirini ifade eder ve $MPP_L * MR$ ile bulunur. ($P = MR$)

MIC_L , emeğin marjinal faktör maliyetini ifade eder ve son işçiye ödenen ücreti ifade eder. Tam rekabet piyasasında ücretler piyasada belirlenir ve işçiler ücrete müdahale edemez ve her yeni işçiye ödenen ücret aynıdır. Bu durumda MIC_L ortalama ücrete eşit olacaktır.

Firmanın emek talep eğrisi emeğin marjinal ürün hasılatına eşittir.

Cevap A

- 7 Piyasa talebi piyasadaki tüketicilerin her fiyat düzeyinden taleplerinin yatay toplamı ile elde edilir. Bu durumda piyasa talebi 3 fonksiyonun toplamından;

$Q = 45 - 6P$ olarak elde edilir. Piyasa talep miktarı 27 ise;

$27 = 45 - 6P$ olacak ve piyasa fiyatı 3 olarak elde edilecektir.

Cevap C

8. Talep eğrisinin sola doğru kayması, malın fiyatı dışındaki etkenler nedeniyle oluşabilir. Malın fiyatındaki bir değişme eğrinin konumunu değiştirmeyecek, sadece eğri üzerinde harekete neden olacaktır. İktisatta talep edilen miktarın değişmesi olarak ifade edilir.

Malın fiyatı dışındaki nedenlerden dolayı talepte bir azalış meydana gelirse talep eğrisi sola kayacak ve malın fiyatı ve talep miktarı azalacaktır. tamamlayıcı malının fiyatında meydana gelen bir azalma talebin artmasına neden olacak ve talep eğrisi sağa doğru kayacaktır.

Talep eğrisinde sola doğru kayma sonucunda fiyatta meydana gelen değişiklik, arz eğrisinin esnekliğinin sıfır (eğiminin sonsuz) olması durumunda daha yüksek olacaktır. Talep eğrisinin sola doğru kayması malın satış fiyatının azalmasına neden olacaktır ve esneklik değerinin birden küçük olması durumunda toplam hasılat azalacaktır.

Cevap B

9. Bir malın üreticilerine yönelik birim başına sabit vergi konulması durumunda arz eğrisi sola doğru kayacak ve malın fiyatı ve satış miktarı değişecektir.

Verginin, malın satış fiyatına yansıtılması ile ilgili temel kural, esnekliği az olan kesimin verginin çoğunu üstlenmek zorunda olduğudur.

Esnekliği düşük olan verginin çoğunu, esnekliği sıfır olan ise verginin tamamını üstlenmek zorundadır.

Talep esnekliğinin daha yatık olması, yani esnekliğinin fazla olması durumunda, üreticiler vergiyi tüketiciye yansıtamayacak ve verginin çoğunu üstleneceklerdir. Böylece verginin fiyat üzerindeki etkisi sınırlı olacaktır.

Arz esnekliğinin sonsuz olması durumunda üreticiler malın satış fiyatına uygulanan verginin tamamını yansıtma imkânına kavuşacaklardır. Bu durumda malın fiyatı vergi miktarı kadar artacaktır.

Cevap C

10. Teknoloji ve üretim faktörleri veri iken, bir ülkenin iki mal ürettiği varsayımı altında ulaşabileceği maksimum üretim bileşimlerini gösteren eğri üretim imkanları eğrisi olarak isimlendirilir.

Eğri üzerinde hareket ettikçe bir maldan daha fazla üretilirken, diğer malın üretiminden vazgeçilmek durumundadır ve bu fırsat maliyeti kavramı ile ifade edilir.

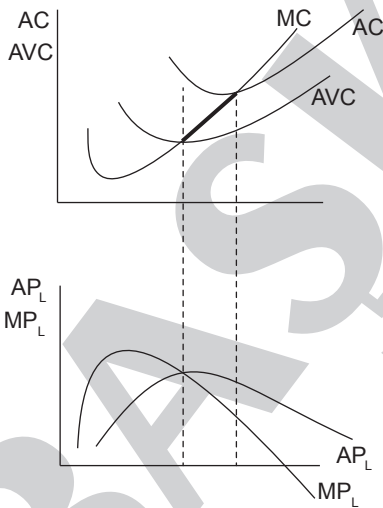
Fırsat maliyet kavramı, $\frac{\Delta Y}{\Delta X}$ ile ölçülür ve bu de-

ğer eğrinin eğimine ve marjinal dönüşüm oranına eşittir.

Doğrusal ve negatif eğimli olan bir dönüşüm eğrisi üzerindeki her noktada eğim, fırsat maliyeti ve marjinal dönüşüm oranı sabittir fakat bire eşit olmak zorunda değildir.

Cevap C

11.

Soruda belirtilen bölge, şekilde koyu olarak vurgulanana alanı temsil etmektedir. Bu alanda;

Marjinal maliyet eğrisi, ortalama maliyet eğrisinin altındadır.

MC eğrisi ortalama değişken maliyetin üstündedir.

Ortalama değişken maliyet pozitif eğimlidir.

Marjinal maliyet pozitif eğimlidir.

Emeğin ortalama ürünü negatif eğimlidir.

Emeğin marjinal ürünü negatif eğimlidir.

Marjinal ürün eğrisi, ortalama ürün eğrisinin altındadır.

Cevap D

12. Oligopol piyasasında yer alan anlaşmalı oligopol modellerinden birisi olan Bertrand dengesinde, her bir firma tam rekabet düzeyinde daha az üretim yapmakta ve tam rekabet piyasasında oluşan fiyat geçerli olmaktadır. daha yüksek bir fiyat belirlemektedir. Tam rekabet dengesi her zaman $P = MC$ ile sağlanır ve bu durumda tam rekabetçi denge fiyatı "B" noktası olarak ortaya çıkacaktır.

Şekilde Bertrand dengesinin, tam rekabet dengesi ile aynı noktayı göstermektedir ve denge B noktasında sağlanacaktır.

Cevap B

13. Emeğin ortalama verimliliği $APP_L = \frac{Q}{L}$ ile bulunur.

$$APP_L = \frac{K^{0,5}L^{\frac{4}{5}}}{L} = 4 \Rightarrow APP_L = K^{0,5}L^{-\frac{1}{5}} = 4$$

$$\Rightarrow K^{0,5} = L^{\frac{1}{5}} \times 4 \Rightarrow K^{0,5} = 32^{\frac{1}{5}} \times 4$$

$$\Rightarrow K^{0,5} = 8 \text{ ve } K = 64$$

Cevap C

14. Toplam talep eğrisi mal, para ve tahvil piyasasında eşanlı dengesinin sağlandığı fiyatlar genel düzeyi ile milli gelir arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktadır. Toplam talebin negatif eğimli olması, fiyatlar genel düzeyi ile milli gelir düzeyi arasında ters yönlü ilişki olduğunu ifade eder ve nedenleri şu şekilde sıralanabilir.

→ **Reel Balans etkisi:** Fiyatlar genel düzeyi artınca, reel para arzı azalır, reel servet stoku azalır, reel servetteki bu azalış tüketimin ve beraberinde gelir düzeyinin azalmasına neden olur.

Faiz Etkisi: Fiyatlar genel düzeyi artınca, reel para arzı azalır ve faiz oranlarının artmasına neden olur. Faizlerdeki bu artış yatırımları ve dolayısıyla gelir düzeyini azaltır.

→ **Dış ticaret etkisi:** Fiyatlar genel düzeyi artınca, reel para arzı azalır, ülke içi fiyatların artması net ihracatın azalmasına ve milli gelir düzeyinin de azalmasına neden olur.

Cevap D

15. Dışa kapalı bir ekonomide çarpan;

$$k_e = \frac{1}{1-c} \Rightarrow 4 = \frac{1}{1-c} \Rightarrow c = \frac{3}{4} \Rightarrow c = 0,75$$

$$c + s = 1 \Rightarrow s = 1 - 0,75 \Rightarrow s = 0,25$$

Dışa açık ekonomide çarpan;

$$k_e = \frac{1}{1-c+m} \Rightarrow 2 = \frac{1}{1-0,75+m}$$

$$\Rightarrow 0,5 + 2 * m = 1 \Rightarrow m = 0,25$$

Cevap A

16. Keynes'in mutlak gelir hipotezine göre tüketim cari gelire (harcanabilir gelir) bağlıyken, Modigliani'nin yaşam boyu gelir hipotezinde, tüketim yaşam boyu elde edilebilecek gelir beklentisine bağlıdır.

Cevap C

17. Yatırımların faiz esnekliğinin (b katsayısı) yüksek olması, yatırımların faizdeki değişimlere son derece duyarlı olduğunu ve faiz oranlarında küçük bir değişimin yatırımları faizdeki değişimden çok daha fazla etkileyeceğini ifade etmektedir. Yatırımların faize duyarlılığını gösteren "b" katsayısı IS eğrisinin eğimini göstermektedir. Buna göre IS eğrisinin eğimi;

$$IS \text{ eğimi} = \frac{1}{k_e * b} \text{ ile bulunur. Buna göre "b" kat-}$$

sayısının artması IS eğrisinin eğimini azaltacak ve yatıklaştıracaktır.

Para arzı artışları sonucu LM eğrisi sağa kayar ve azalan faizler, "b" katsayısının yüksek olması nedeniyle yatırımları daha çok etkiler. Faizlerdeki düşme nedeniyle artan yatırımlar milli gelirinde artmasına neden olacaktır.

Cevap E

18. Ekonomide işsizlik nedeniyle üretim potansiyel üretim düzeyinin altında olacak ve GSYİH açığı oluşacaktır. Okun doğal işsizlik oranı üzerinde yaşanacak olan her yüzde birlik işsizlik oranının, ekonominin reel üretim düzeyinin, potansiyel üretim düzeyinin % 2,5 altında kalmasına neden olacağını belirtmiştir. İşsizlik ile GSYİH açığı arasında kurulan bu ilişki, Okun Yasası olarak da bilinir.

$$GSYİH \text{ Açığı} = -2,5 * (U - U^N)$$

Fisher Etkisi → Reel faiz, nominal faiz ve beklenen enflasyon arasında

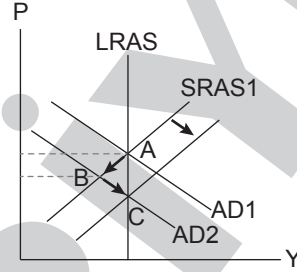
Beveridge → Açık iş oranı-İşsizlik arasında ters yönlü ilişki olduğunu, ekonominin genişleme dönemlerinde açık iş oranının artmasına bağlı olarak işsizlik oranının daha düşük olacağını, daralma dönemlerinde ise azalan açık iş oranına bağlı olarak işsizlik oranının yükseleceğini belirten eğridir.

Miktar Teorisi → Para arzı ile fiyatlar genel düzeyi
Bawerk Yasası → Bugünkü faiz değeri-Gelecekteki Faiz değeri

Cevap B

19. Monetaristlere göre; kamu harcamalarındaki azalma kısa dönemde reel milli gelir ve fiyatlar genel düzeyini, uzun dönemde ise yalnızca fiyatlar genel düzeyini azaltacaktır.

→ Kamu harcamaları azaldığında AD azalır ve eğri sola doğru kayar.

→ Yeni denge noktası olan "B" noktasında gerçekleşen enflasyon beklenen enflasyonun altına düşmüştür, yani enflasyon beklentisinde karar birimleri yanıltılmıştır.

→ Yanılma nedeniyle işçiler çalışmalarını, firmalar üretimlerini azaltır ve **kısa dönemde milli gelir azalır.**

→ İşçilerin, yanılgılarının farkına varıp beklenen fiyat düzeylerini gerçekleştirene uydurmaları sonucu kısa dönem arz eğrisi (SRAS) sağ aşağıya doğru kayar ve uzun dönemde denge "C" noktasında sağlanır.

→ Sonuç olarak uzun dönemde fiyatlar genel düzeyi düşer, milli gelir yine tam istihdam düzeyinde sağlanır.

Cevap E

20. Deflasyonist açık, ekonomideki denge milli gelir düzeyinin, tam istihdam milli gelir düzeyinden düşük olması durumunda ortaya çıkacaktır. Bu durumda ekonominin tam istihdam dengesine ulaşması için genişletici politikalar yoluyla toplam talep artırılmalı ve tam istihdam düzeyindeki planlanan harcama düzeyinde deflasyonist açık kapatılmalıdır.

Toplam talebi arttırıcı politikalar genişletici şeklinde uygulanmalıdır. Marjinal vergi oranlarının düşmesi veya marjinal tüketim eğiliminin artması, toplam planlanan harcama eğrisinin eğimini arttıracak ve mal piyasasında dengenin sağlandığı nokta daha yüksek gelir düzeyinde sağlanacaktır. Bu durumda deflasyonist açık kapanacaktır. Kamu harcamalarının ve transfer harcamalarının arttırılması durumunda ise toplam planlanan harcama doğrusu yukarı kayar ve yine deflasyonist açık kapanır.

Marjinal vergi oranlarının artması toplam planlanan harcama doğrusunun eğimini azaltacak ve deflasyonist açığın daha fazla olmasına neden olacaktır.

Cevap E

21. Ödemeler dengesi (BP) doğrusu net ihracat doğrusu (XN) yardımı ile çizilir. Devalüasyon nedeniyle, Marhall-Lerner koşulu geçerli iken net ihracat artar ve doğru paralel olarak sağa kayar. Net ihracat doğrusunun kayması, aynı gelir düzeyinden daha fazla net ihracat yapılmasını ifade etmektedir. Bu durumda daha fazla net ihracat, ödemeler dengesi için daha fazla sermaye çıkışına neden olacak ve ödemeler dengesi daha düşük faiz oranında sağlanacaktır. Sonuç olarak BP eğrisi de sağa kayacaktır.

Cevap E

22. Ekonomideki fiyat hareketlerini açıklamaya yönelik olarak kullanılan TÜFE, ülkedeki tüketicilerin genel eğilimini yansıttığı düşünülen bir sepete göre oluşturulan bir fiyat endeksidir.

TÜFE'de, belirlenmiş olan bir mal sepeti için bugün yapılan harcama, baz yıl (temel yıl) yapılan harcama ile kıyaslanır ve buna göre endeks oluşturulur. 432 madde bulunan sepet için yapılan harcama kıyaslaması yapılırken, baz yıl olarak 2003 yılı alınmaktadır.

TÜFE ölçümü için kullanılan endeks Laspeyres fiyat endeksidir ve bu endeksin ölçümünde kullanılan sepet sürekli değiştirilmez. Baz yılda oluşturulan sepet küçük değişmeler ile kullanılır.

TÜFE için kullanılan sepetin içinde ithal tüketim malları da bulunmaktadır.

TÜFE, tüketici fiyat endeksidir ve dolayısıyla nihai mal ve hizmetin fiyat hareketlerini gözlemlemektedir. Malların fabrika çıkış bedelleri üretici fiyat endeksi hesaplarında kullanılmaktadır.

Cevap D

23. Ekonomide mal piyasasında denge $Y = AE$ veya $Sızıntılar = İlaveler$ ile ifade edilir. Buna göre;

$M + T + S = I + G + X$ eşitliğinde veriler yerine konduğunda

$$110 + 85 + 120 = I + 75 + 90$$

Yatırım harcamaları 150 birimi bulacaktır.

Cevap B

24. Toplam talep eğrisi mal - para ve tahvil piyasasında eş anlı dengenin sağlandığı fiyat-hasıla düzeylerini göstermektedir ve negatif eğimlidir. Fiyat seviyesinde meydana gelen artış, M/P yi (reel para arzını) azalmasına bağlı olarak servetin azalmasına ve tüketim harcamalarının düşerek milli gelir düzeyinin azalmasına neden olacaktır.

Fiyatlar genel düzeyindeki bir düşme ise, reel para arzını arttıracak ve serveti arttırarak tüketim harcamaları yoluyla milli geliri arttıracaktır.

Cevap C

25. Para çarpanı şu formülle ifade edilir.

$$\text{Çarpan} = \frac{1 + c}{c + r + e}$$

Reeskont oranlarındaki artış, bankaların borçlanma maliyetini arttırır. Bu durum bankaların kendilerini daha güvende hissetmek için atıl rezervlerini (e katsayısı) arttırmalarına neden olacaktır ve para çarpanının küçülecektir.

Cevap D

26. Fonlar, Merkez Bankası bilançosunun yükümlülükler kısmında yer almaktadır. Fonlar dışında para politikasından doğan yükümlülükler, tedavüldeki banknotlar gibi kalemler de bilançonun pasif kısmında yer almaktadır.

Cevap B

27. Para ekonomik değerleri ölçmek için kullanılan bir hesap değeri işlevi görmektedir. Paranın olmadığı bir ekonomide mallar takas biçiminde el değiştirecek ve malın mal cinsinden fiyatı şeklinde hesap birimleri oluşacaktır. Takas ekonomisindeki fiyat sayısı;

$N(N-1) / 2$ formülü ile bulunur. Buna göre 100 mallı bir ekonomide 4950 fiyat oluşacaktır.

Cevap C

28. Ara hedef, nihai hedef üzerinde doğrudan etkide bulunan değişkenlerdir. Ara hedefe uygun belirlenen faaliyet hedefleri, ara hedefi doğrudan etkiler.

Cevap B

29. İki ülke arasında ticaret mümkün değildir. Karşılaştırmalı üstünlük teorisine göre dış ticaret için zorunlu koşul ülkelerin iç fiyatlarının farklı olmasıdır. Buna göre A ülkesi her iki malda da mutlak üstündür, ancak A ülkesinin üstünlüğü, peynir ve tablet için aynıdır, yani iki ülkenin iç fiyatları birbirine eşittir.

Her iki ülkede de bir birim peynirin iç fiyatı iki birim tablettir. Karşılaştırmalı üstünlük teorisine göre dış ticaret için zorunlu koşul sağlanamamıştır ve dış ticaret yapılamaz. "E" şıkkı Mutlak Üstünlükler Teorisi için doğru bir ifadedir, ancak Karşılaştırmalı Üstünlükler Teorisi için bir ülkenin her iki malda da mutlak üstünlüğe sahip olması dış ticareti engellemez.

Cevap D

30. Hint asıllı Jagdish Bhagwati, ülkenin üretim kapasitesindeki artış ile ortaya çıkan net büyüme sonucunda refah düşüşünün oluşabileceği koşulları koşullarını teorik olarak ortaya koymuş ve buna yoksullaştıran büyüme adını vermiştir. Teoriye göre ticaret hadlerindeki bozulma o derece şiddetlidir ki, refah kaybı üretim genişlemesinden sağlanan refah kazancından daha fazladır.

Cevap C

31. Amerika'nın Türkiye'den ithal edilen tekstil ürünlerine uyguladığı gümrük vergisi;

- Amerika'daki iç fiyatları yükseltir.
- Amerika'daki iç üretimi arttırır.
- Amerika'da tekstil malından talep edilen miktarı azaltır.
- Amerika'da vergi gelirlerini arttırır.
- Amerika'ya yapılan tekstil ithalatını azaltır.
- Türkiye'nin Amerika'ya tekstil ihracatı azalır.

Cevap D

32. Örneğin yatay ekseninde Türkiye'nin ihracat malı olan gömleğin, dikey ekseninde ise Almanya'nın ihracat malı olan otomobilin yer aldığını düşünelim. İki ülke arasında ticaret hacmi arttıkça, otomobil ithalatı da artmış olacaktır. Türkiye'nin iç piyasasında otomobil miktarı artacaktır. Otomobilin marjinal faydası ve gömlek cinsinden fiyatı da düşecektir. Dolayısıyla bir otomobil karşılığında teklif edilen gömlek miktarı da giderek azalacaktır. Diğer taraftan gömlek ihracatı devam ettikçe, iç piyasada gömlek miktarı azalacak, gömleğin marjinal faydası artacak ve fiyatı yükselecektir. Değeri yükselen gömlekten bir otomobile karşılık daha az teklif edilecektir. Bu nedenlerle Türkiye'nin teklif eğrisinin eğimi giderek artacak ve bir noktadan sonra da tersine dönecektir.

Cevap A

33. Solow modelinde bir ülkenin sürekli büyümesinin temel kaynağı teknolojik ilerleme hızıdır. Bunun dışında tasarruflar geçici büyümeyi sağlarken, nüfus artışı büyümeyi olumsuz etkilemektedir. Sermaye hasıla oranının artırılması ise durağan durum noktasına kadar büyümeyi sağlayacak, belli bir noktadan sonra amortismanların brüt yatırım aşması nedeniyle net yatırım negatif olacağı için büyümeyi olumsuz etkileyecektir.

Cevap E

34. Solow modelinde ülkenin farklı tasarrufluluk düzeylerine bağlı olarak farklı durağan durumları oluşmaktadır. Yatırımlar (tasarruflar) ile amortismanların eşitlendiği durağan durum noktalarının her biri farklı tüketim düzeylerini göstermektedir. Sermayenin altın kuralı farklı tasarruf düzeylerinin gösterdiği farklı durağan durumları içinde en yüksek tüketimi ifade eden nokta olarak belirtilmektedir. Buna göre sermayenin altın kuralı, maksimum tüketimi sağlayan durağan durum noktasıdır.

Cevap B

35. İçsel büyüme modelleri, ülkelerin az gelişmişliğini fiziksel ve finansal sermaye yetersizliğine, teknoloji eksikliğine bağlayan teorilerden farklı olarak, az gelişmişliğin nedenini yeni teknolojileri kullanabilme, bilgiyi üretebilme sürecinin en önemli parçası olan beşeri sermaye eksikliğine bağlamıştır. Devletin eğitim ve sağlık gibi makro ekonomik faktörlere olan müdahalesi sayesinde beşeri sermaye gelişecek, AR-GE ve benzeri politikalar sayesinde ülke kendi içinde teknoloji üretme kapasitesine ulaşacak ve ekonomik kalkınmanın sağlanması mümkün olacaktır.

Cevap B

36. Kapalı çember veya fakirlik kısır döngüsü teorisi az gelişmişliğin nedenini açıklamaya çalışmıştır. Bu teoriye ilişkin en iyi açıklama Nurkse tarafından yapılmıştır.

Ragnar Nurkse, az gelişmiş ülkelerin fakir olmalarının nedenini fakirlik ile açıklamaktadır.

Buna göre; Düşük Gelir Düzeyi, Düşük tasarruf ve düşük talep, düşük yatırım düzeyi, yetersiz sermaye stoku, düşük verimlilik ve düşük gelir düzeyi şeklinde oluşan döngü, fakir ülkelerin kapalı bir çember içinde az gelişmişliklerinin devamına neden olmaktadır. Kısır döngünün varlığı, devlet müdahalesini zorunlu kılmaktadır.

Cevap E

37. Enflasyon hedeflemesine yönelik ön hazırlıklar ülkemizde 2001 yılında başlamış ve 2003 yılında uygulanmaya başlamıştır. 2005 yılı sonuna kadar örtük enflasyon hedeflemesi şeklinde yürütülen sistem, 2006 yılı başından itibaren kamuya açıklanan enflasyon hedefi ile açık enflasyon hedeflemesine dönüşmüştür.

Cevap C

38. 2001 Şubat krizinin nedenleri

- Aşırı değerli TL
- Yüksek cari açık
- Kamu bankalarının görev zararları
- Özel bankaların ve şirketlerin açık pozisyon nedeniyle oluşan kur riski
- Bankacılık sektöründeki düzenlemelerin yetersizliği
- 2000 Kasım krizi nedeniyle istikrar programına olan güvenin azalması
- Siyasi istikrarsızlık ve Milli Güvenlik Kurulu toplantısında yaşanan gerginlik

Cevap E

39. 1929 Ekonomik Buhranının etkileri ile korumacı, müdahaleci devlet anlayışı uygulanmıştır.

- Lozan anlaşmasının öngördüğü 5 yıllık süre bittiği için gümrük vergisi oranlarında değişiklik yapılmıştır.
- 1929 Ekonomik buhranı dış ticaret hadlerini olumsuz etkilemiştir.
- İthal ikameci sanayileşme benimsenmiştir. İthalat sınırlandırılarak dış ticaret fazlası verilmesi amaçlanmıştır.
- Dış ticarete Kliring ve takas sistemi uygulanmıştır
- 1930 yılında Türk Parasını Koruma Kanunu çıkarıldı.
- Yine 1930 yılında Merkez Bankası kurulmuş ve bu iki kanun ile kambiyo işlemleri kontrol altına alınmıştır.
- Türkiye Cumhuriyeti ilk dış borcunu 1930 yılında ABD'den almıştır.
- Temel tüketim mallarının yerli üretimle karşılanması hedeflenmiştir.
- 1932 yılında Toprak Mahsulleri Ofisi kurulmuş ve ilk destekleme alımlarını yapmıştır.
- 1933 yılında Sümerbank kurulmuştur.

- Bu dönemde dış ticaret açıklarından kaçınmaya çalışılmıştır. Dış ticaret fazlası vermek önemlidir. 1938 yılı dışında dış ticaret fazlası verilmiştir.
- 1934 yılında 1. Beş yıllık sanayi planı hazırlanmıştır. Bu plan makro bir plan değildir. Daha çok sektörler bazında oluşturulmuş bir proje niteliğindedir. Bu planın temelde üç hedefi bulunmaktadır;
 - Tüm sermayenin sanayi sektörüne aktarılması
 - Özel sektörün yetersizliği sebebiyle kamu iktisadi kuruluşlarının yaygınlaştırılması
 - Türkiye'de hammaddesi olan alanlarda temel sanayilerin kurulması

En büyük yatırım payı dokuma sanayine ayrılmıştır.

Cevap C

40. 1945-1960 döneminin (özellikle Demokrat Parti döneminde (1950-60) en temel özelliği ekonominin tarıma dayanmasıdır (a şıkkı). Tarımın milli gelir içindeki payı 1983 yılına kadar sanayinin milli gelir içindeki payından daha yüksek olduğu dikkate alınır, ilgili dönemde tarımın milli gelir içindeki payının daha yüksek olduğu söylenebilir (d şıkkı). Ayrıca Demokrat Parti döneminde Türkiye'ye yapılan Marshall Yardımları yoğun olarak hissedilmiş (c şıkkı) ve bu yardımlar tarımda makineleşmenin teşvikinde ve ulaştırma kompozisyonunun karayolları ayağında (a şıkkı) yoğun olarak kullanılmıştır. Öte yandan "Temel ham maddenin olabildiğince yurt içinde üretilmesi hedeflenmiştir" şıkkı yanlış olup ilgili dönem liberal politikaların benimsendiği dönem olması hasebinde (1930-1945 döneminin aksine) ithal ikameyi işaret eden üretim alışkanlıklarından farklı olarak daha serbest kalkınma modeli tercih edilmiştir.

Cevap E

MALİYE

1. Yerel kamusal mallar, faydası en sınırlı olan kolektif mallardır. Örneğin trafik levha işaretleri, sokak aydınlatması, çevre düzenlemesi yerel kamusal mallardır. Bunlar sadece yerel düzeyde fayda sağlamaktadırlar.

Cevap C

2. Tam kamusal mallar, toplumsal ihtiyaçların giderilmesine yönelik olan bölünemeyen ve faydasından kimsenin mahrum bırakılmadığı ve üretimini de siyasi otoritenin karar verdiği mal ve hizmetlere denir. Kamu mallarının bölünemez özelliği nedeniyle kişi başına fiyatlandırma yapılamamasından dolayı bedavacılık davranışı ortaya çıkmaktadır.

Cevap E

3. Parasal Dışsallık, herhangi bir ekonomik birim faaliyetinin fiyat sisteminden geçerek diğer ekonomik birimler üzerinde oluşturdukları etkilere parasal veya dolaylı dışsallıklar denilmektedir.

Cevap B

4. Devletin ekonomiye müdahale etmesinin nedeni, piyasa başarısızlıklarıdır. Piyasa başarısızlığı, piyasa ekonomisinde pareto optimumuna ulaşılamamasıdır. Bazı sektörlerde hiçbir piyasanın oluşmaması veya yetersiz olması durumudur. Piyasa başarısızlıkları şunlardır:

- Ortak mallar
- Tam kamusal mallar
- Yarı kamusal mallar
- Erdemli mal ve hizmetler
- Dışsallıkların varlığı
- Doğal tekeller, eksik rekabet şartlarının varlığı
- Bilgi yetersizliği (asimetrik bilgi)
- Gelir dağılımında adaletin sağlanması
- Ekonomik kalkınma ve istikrarı sağlama

Cevap D

5. Lindahl dengesi, tarafların toplumsal hizmet için ortaya çıkan maliyete katılmak konusunda eşitlik üzerinde anlaşması ve böylece ortak kararı vermeleri şeklindedir.

Cevap E

6. Kamu harcamalarının artması toplam talebin artmasına yol açmaktadır. Bu nedenle, eğrinin eğimi değişmez, ancak bir bütün olarak sağa kayar.

Cevap C

7. Milton Friedman tarafından geliştirilen negatif gelir vergisi, toplumda herkesin geçinebileceği bir seviyenin belirlenerek, seviyenin üzerinde kalanların artan oranlı tarife ile vergilendirilmesini önermektedir. Bu şekilde toplanan vergiler geçim seviyesinin altında kalanlara sosyal transfer harcamaları yolu ile aktarılmalıdır. Böylece gelir dağılımında adalet sağlanabilir.

Cevap C

8. Bu sınıflandırmanın öncüsü Alman yazarlardan COHN'dur. Daha sonra bu konu üzerinde ABD'li bilim adamı PLEHN çalışmalar yapmıştır. Bu sınıflandırma ile devlet tarafından yapılan kamu harcamalarından sağlanan faydaların boyutu göz önüne alınmıştır.

Cevap E

9. Fonksiyonel sınıflandırmada yapılacak olan giderlerle, gerçekleştirilmesi planlanan amaçlara yönelik hizmetler dikkate alınmaktadır. Kısaca "sunulan hizmetlerin amacına göre" tasnif edilmesidir.

Cevap A

10. Transfer Harcamaları, cari dönem üretimine doğrudan talep oluşturmadan sadece satın alma gücünün fertler veya sosyal gruplara karşılıksız olarak aktarılmasına transfer harcamaları denir. Transfer harcamalarının genişletici etkisi reel harcamaya göre daha sınırlıdır

Cevap C

11. Dolaysız transfer harcamaları, şahısların gelirlerini doğrudan doğruya artırırlar. Örnek olarak; emekli maaşları, öğrenci bursları verilebilir.

Dolaylı transfer harcamaları ise tüketicilerin veya üreticilerin gelirlerini dolaylı yoldan artırırlar. Genelde mal şeklinde verilen sübvansiyonlar veya fiyat indirimi şeklinde verilebilir. Dar gelirlilere yapılan yiyecek ve yakacak yardımları buna örnektir.

Cevap B

12. Devletin önceden yapılan bir binayı satın alması sermaye teşkili için yapılan transfer harcamasıdır. Bu tür transfer harcamalarını, gerçek harcamalardan ayıran özellik, harcamanın karşılığı olan değerlerin cari dönemde üretilmemiş olmalarıdır.

Cevap E

13. Samimiyet ilkesi, bütçe gelir ve giderlerinin gerçeğe en yakın şekilde tahmin edilmesidir. Bütçeyi hazırlayanların iyi niyetli samimi davranarak bütçe kalemlerini şişirmemesi bu ilkenin gereklerinden biridir.

Cevap B

14. Sıfır tabanlı bütçeleme sisteminde, her yılın bütçe işlemleri kendi içinde değerlendirilmekte, geçmiş yılların politikalarına ya hiç önem verilmemekte veya çok az bağlantı kurulmaktadır.

Cevap C

15. Kesin hesap kanunu tasarısı, izleyen mali yılın haziran ayı sonuna kadar Bakanlar Kurulunca Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur. TBMM mali yılın son 75 günü içinde hem bir sonraki yılın bütçesinin onay sürecini gerçekleştirir hem de bir önceki yıl uygulanarak sona ermiş olan bütçenin kesin hesap kanunu ile YASAMA denetimini yapar.

2010 yılına ait kesin hesap kanun tasarısı 2012 yılına ait bütçe tahminleri ile birlikte görüşülür.

Cevap C

16. Kamu idarelerinin merkez teşkilatı harcama yetkilileri, merkez dışı birimlere, ihtiyaçlarında kullanılmak üzere Ödenek Gönderme Belgesi düzenlemek suretiyle ödenek gönderirler. Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde ödenek gönderilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanı yetkilidir.

Cevap D

17. Gerçekleştirme görevlileri, harcama talimatı üzerine, işin yaptırılması, mal veya hizmetin alınması, teslim almaya ilişkin işlemlerin yapılması, belgelendirilmesi ve ödeme için gerekli belgelerin hazırlanması görevlerini yürüten görevlilerdir.

Cevap A

18. Egzersiz Usulü (Hesap Dönemi Yöntemi): Bu yöntemde bütçe gelir ve giderleri bütçe hazırlanırken hangi yılın bütçesinde öngörülmüşse o yılın bütçesinde yer alırlar. Söz konusu gelirler gerçekleştirilinceye kadar, giderler de tahsil edilinceye kadar bütçe kapatılmaz. Bu nedenle; herhangi bir yıla ilişkin bir bütçe bütün gelirler tahsil edilinceye kadar, giderler de gerçekleştirilinceye kadar kapatılmazlar.

Cevap D

19. Vergi kapasitesi, bir ülkede, devletçe toplanan vergi hâsılâtının hiçbir şekilde artırılamayacağı bir sınırı ifade etmek için kullanılır. Bunun sonucu olarak ülkedeki toplanılabilecek maksimum vergi hâsılâtını ifade etmektedir. Kısaca üretim faktörlerinin dayanabileceği bir sınırı ifade eder.

Cevap E

20. Sübjektif vergi yükü (vergi tazyiki, vergi baskısı), kişinin ödediği vergi dolayısıyla üzerinde hissettiği psikolojik vergi baskısına ve memnuniyetsizliğine denir. Psikolojik bir durum olduğu için kişi bazında ölçmek mümkün değildir.

Cevap D

21. Dolaylı ve dolaysız vergiler ayırımında, dört temel ölçüte göre sınıflandırma yapılmaktadır.

- Verginin tahakkuku ölçütü,
- Verginin yansımaları ölçütü,
- Vergi tahsil eden daire ölçütü,
- Verginin kaynağı ölçütü.

Cevap E

22. Vergi Arbitrajı: Bir kişinin, farklı vergi konularına farklı vergi oranlarının uygulanmasından kaynaklanan vergi avantajından yararlanarak kazanç sağlamasıdır.

Cevap C

23. Başabaşın Altında Konversiyon, eski tahvilin yerine aynı faiz geliri getirecek yeni bir tahvil verilmesi durumudur. Bu uygulamada itibari değer yükseltilip faiz oranı düşürülerek kazancın aynı olması amaçlanmaktadır.

Cevap C

24. Borçların sürdürülebilirliği, borcu alıp ödeyebilme ve bunu devam ettirebilme kapasitesine denir. Bir ülkenin borçlarının sürdürülebilirliği borçların ödenbilmesi için gerekli kaynakların artışına bağlıdır. Borçların sürdürülebilirliği için iki temel rasyoya bakmak gerekir; Borç stokundaki artış oranının nominal milli gelirdeki artışa oranı birbirine eşitse borçlar sürdürülebilir. Büyüme oranındaki artış faiz oranındaki artışa eşitse veya büyüme oranı fazlaysa borçlar sürdürülebilir.

Cevap A

25. Kalkınma Kredileri: Gelişmekte olan ülkelerin kalkınmalarını sağlamak için verilen kredilerdir.

- a. Proje-Program Kredileri
- b. Bağlı-Serbest Krediler
- c. Borç Ertelemeleri-Refinansman Kredileri
- d. Satıcı (İhracat) Kredileri

Cevap D

26. Borcun ödenmesi borçlu tarafından peşin olarak veya taksitler halinde ödenmesidir. Borcun ödenmesine, borcun itfası veya borcun amortismanı adı da verilir.

Cevap A

27. Devletin kısa vadeli borçlara başvurmasının nedenleri;

- Bütçe açıklarını finanse etmek için.
- Bütçeyi zaman bakımından denkleştirmek
- Piyasayı düzenlemek için.
- Uzun vadeli borçlanmaya hazırlık için.
- Şartların kısa vadeli borçlanma için uygun olması.

Cevap E

28. Kamu borcunu sona erdiren nedenler;

- Borcun Reddi,
- Borcun Ödenmesi (Borcun İfası, İtfası, Amortismanı)
- Borcun Silinmesi,
- Otomatik Ödeme,
- Borcun tahkimi borcu sona erdirmez. Vadenin uzatılmasıdır.

Cevap C

29. Garantili Kredi ise, ilgili özel ya da resmi kurumun bulunduğu krediye hazinenin kefil olmasıdır. Hazine- nin kefaleti altında alınan krediler geri ödenmediğinde borç hazineye kalmaktadır.

Cevap D

30. Tahvilde faiz oranını çeşitli faktörler belirler:

- a) Tahvilin süresi (uzun süreli tahvillerin faiz oranı kısa süreli tahvillerden daha yüksektir).
- b) Devletin paraya olan ihtiyacı arttıkça faiz oranı yükselir.
- c) Devlete duyulan güven azaldıkça faiz oranları artar.
- d) Konjontürel dalgalanmalar gibi unsurlar faiz oranını etkiler.

Cevap E

31. Keynesyenler para talebinin faiz oranlarına karşı esnekliğinin yüksek olduğunu (LM yatık) ileri sürerler. Gerekçeleri; para arzını belli bir düzeyden sonra hala artırmaya devam etmek, faiz oranlarını düşürmez. Çünkü bu noktada likidite tuzağı vardır. Bu bölgede paranın fırsat maliyeti düşüktür. Sadece spekülasyon amacıyla para tutulur. Spekülatif amaçlı para talebinin faiz esnekliği sonsuzdur.

Cevap A

32. Gelirler politikası; ücret ve fiyatların oluşumuna doğrudan müdahaledir. Artışı engellemek için ücret ve fiyatlara tavan koymak şeklinde olur.

Cevap E

33. Stagflasyonla mücadelede önerilen çözümler;

- Gelirler politikası; ücret ve fiyatların oluşumuna doğrudan müdahaledir. Artışı engellemek için ücret ve fiyatlara tavan koymak şeklinde olur.
- Vergi temelli gelir politikaları; daha düşük ücret ve fiyat artışı isteyen firmalara ve işçilere vergi avantajı, yüksek isteyenlere ise vergi koymak şeklindedir.
- Endeksleme; Bu fikri savunanlar gelir vergisi, işsizlik sigortası ve ücret sözleşmelerinin enflasyona endeksleme yapılması durumunda beklenmeyen enflasyon düşüşünün işsizliği düşüreceğini söylemektedirler. Enflasyondaki azalma, işgücü maliyetlerini azalttığı için firmaların yeni işçi alımlarını artıracaktır.
- Üretim teşvikleri politikası ve toplam arz politikası

Cevap A

34. Gecikme zammı, 6183 sayılı kanunda düzenlenmiştir. Her ay ve kesri için %1,40 oranında uygulanmaktadır.

Cevap B

35. Kaçakçılık suçu ile vergi ziyasına sebebiyet verilmişse vergi ziyası suçu 3 kat, bunlara iştirak edenlere 1 kat uygulanır.

Cevap C

36. Peçeleme Sözleşmesi, vergi mükellefleri ve sorumluları; özel hukuk biçimlerini ve kurumlarını olağan kullanımları dışında kötüye kullanarak vergi kaçırma amacı güdüyorlarsa bu amaca yönelik olarak yaptıkları sözleşmelere peçeleme sözleşmesi denir. Peçeleme sözleşmesinden bahsedebilmek için vergi kaçırma amacının görülmesi gerekmektedir.

Cevap B

37. Beyana dayanan vergilerde vergi ziyası cezasını gerektiren kanuna aykırı hareketlerini ilgili makamlara kendiliğinden dilekçe ile haber veren mükelleflere vergi ziyası cezası kesilmez. Kaçakçılık suçları ve kaçakçılığa iştirak suçları da pişmanlık ve ıslahtan yararlanabilir. Emlak Vergisi mükellefleri pişmanlık ve ıslahtan yararlanamaz.

Cevap C

38. Serbest meslek kazançlarında götürü gider usulünde; Bilette girilen yerleri işleten dar mükellef serbest meslek erbabı, eğer isterlerse kestikleri bilet bedelinden ödenen resimleri düşştükten sonra kalan kısmın yarısını safi kazanç olarak beyan edebilirler.

Cevap E

39. Yasama Yorumu; Bir kanun hükmünün uygulamasını göstermek için yasama organınca başka bir kanun çıkartılarak açıklanmasıdır. Yasama yorumu 1961 anayasasıyla kaldırılmıştır.

Cevap C

40. Bina vergisinin oranı meskenlerde binde bir, diğer binalarda ise binde ikidir. Arazi vergisinin oranı binde bir, arsalarda ise binde üçtür. Bu oranlar, büyük şehir belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde %100 artırımlı uygulanır.

Cevap E

MUHASEBE

1.

Aktif Hesaplar (Varlık)		Pasif Hesaplar (Kaynak)	
(+)	(-)	(-)	(+)
Gider Hesapları		Gelir Hesapları	
(+)	(-)	(-)	(+)

Varlık hesaplarındaki artışlar borçlandırılırken azalışlar da hesaplar alacaklandırılmaktadır. Varlık finansmanında kullandığımız kaynak hesaplarında ki bunlar Yabancı kaynaklar(kısa vadeli, uzun vadeli) ve Öz kaynaklarda artış olduğunda hesap alacaklandırılır. Azalış olduğunda hesap borçlandırılır. Gelir hesaplarında artış olduğunda hesap alacaklandırılır. Gider hesaplarında hesapta artış olduğunda hesap borçlandırılır azalış olduğunda hesap alacaklandırılır.

Cevap A

2. Muhasebe dışı envanter; İşletmenin bilanço günü itibarıyla varlık ve borçlarının değerlerinin tespit ve takdirine ilişkin işlemlere denir. Diğer bir ifadeyle, varlık, borç ve sermayenin saymak, tartmak, ölçmek ve değerlendirmek suretiyle gerçek değerlerinin tespit edilmesine denir.

Muhasebe içi envanter; Dönem sonu envanter işlemlerinden sonra bulunan sonuçların muhasebe kayıtları ile karşılaştırılarak hesapların gerçek durumunu ifade eder duruma getirilmesi işlemine denir. Muhasebe içi envanter işlemleri gerekli düzenleyici muhasebe kayıtlarını kapsar.

Muhasebe içi envanter işlemleri aşağıdaki işlemlerden oluşur:

- Sayım sonuçları ile geçici mizanı karşılaştırarak farklılıkları bulmak
- Farklılıkların giderilmesi için gerekli kayıtları yapmak
- Dönem sonu yansıtma hesaplarını kapatmak
- Yansıtma ve maliyet hesaplarını kapatmak
- Gelir tablosunu düzenlemek

- Gelir tablosu hesaplarını ilgili sonuç hesaplarına devrederek kapatmak
- Kesin mizanı düzenlemek
- Kapanış bilançosunu hazırlamak
- Kapanış kaydını yapmak

Değerleme; İşletmenin varlıklarının ve borçlarının ulusal para ile ifade edilmesidir.

Cevap C

3. Pasif karakterli aktif hesap, düzenleyici aktif hesapları ifade etmektedir. Bu doğrultuda hesaplar incelendiğinde;

Kazanılmamış Finansal Kiralama Faiz Gelirleri hesabı, 12 Ticari Alacaklar grubunda yer alan düzenleyici bir hesaptır.

Alacak Senetleri Reeskontu hesabı, 12 Ticari Alacaklar grubunda yer alan düzenleyici bir hesaptır.

Birikmiş Tükenme Payları hesabı, 27 Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar grubunda yer alan düzenleyici bir hesaptır.

Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri hesabı, 26 Maddi Olmayan Duran Varlıklar grubunda yer alan normal bir hesaptır.

Birikmiş Amortismanlar hesabı, Duran Varlıklar grubunda ve Maddi Duran Varlıklar, Maddi Olmayan Duran Varlıklar ve Diğer Duran Varlıklar alt gruplarında yer alan düzenleyici bir hesaptır.

Cevap D

4. 02.11.2014 tarihinde mal satış kaydı

Alacak Senetleri	28.800	
Yurt İçi Satışlar		28.800

02.01.2015

Kasa (TL)	33.000	
Alacak Sen.		28.800
Kambiyo Kârı		4.200

Cevap E

5.

15.10.2014	01.01.2015	15.04.2015
------------	------------	------------

15.10.2014'te Bankaya para yatırıldığında
75 gün 105 gün

Bankalar	30.000	
Kasa		30.000

31.12.2014 dönem sonunda tahakkuk eden faiz

$$F = \frac{30.000 \times 18 \times 75}{36.000} = 1.125$$

Gelir Tahakkukları	1.125	
Faiz Gelirleri		1.125

15.04.2015 vade tarihinde kalan 105 günlük faizi ve önceki tahakkuk eden faiz ve anapara vade sonunda tahsil edilir. (Stopaj %10)

$$\text{Stopaj} = (1.575 + 1.125) \times 0.10 = 270$$

Kasa	32.430	
Peşin Öden. Ver. ve Fon	270	
Kasa		30.000
Gelir Tahakkukları		1.125
Faiz Gelirleri		1.575

Cevap D

6. İşletme, 1 Aralık 2014'te satılan mal karşılığında senet alırsa, şu kayıt yapılır.

$$(20.000 \times 1.9 = 38.000 \text{ TL})$$

Alacak Senetleri	38.000	
Yurt İçi Satışlar		38.000

Dönem sonunda yabancı paranın değeri düştüğü için kur farkından dolayı şu kayıt yapılır.

$$[(1.7 - 1.9) \times 20.000] = -4.000 \text{ TL}$$

Kambiyo Zararları	4.000	
Alacak Senetleri		4.000

Cevap C

7. $(20.000 \times 1.85) = 37.000 \text{ TL}$

Kasa Hesabı	37.000	
Alacak Senetleri		34.000
Kambiyo Kârları		3.000

Cevap D

8. İşletme vadeli çek verdiğinde, özün önceliği kavramını gereği 321 Borç Senetleri hesabına aşağıdaki gibi kayıt yapar;

Ticari Mallar	15.000	
İndirilecek KDV	2.700	
Borç Senetleri		17.700

Buna karşılık malı satan işletme ise ileri vadeli çek aldığı için özün önceliği kavramını gereği, bu çeki 121 Alacak Senetleri hesabının borcuna aşağıdaki gibi kayıt yapar;

Alacak Senetleri	17.700	
Yurtiçi Satışlar		15.000
Hesaplanan KDV		2.700

Cevap D

9. Alacak senetleri hesabı, işletmenin faaliyet konusunu oluşturan mal ve hizmet satışlarından kaynaklanan senede bağlanmış alacaklarını kapsar.
- Senet alındığında alacak senedi hesabı borçlanır.
 - Senet tahsil edildiğinde alacak senedi hesabı alacaklanır.
 - Senet ciro edildiğinde alacak senedi hesabı alacaklanır.
 - Senetli alacak şüpheli duruma düştüğünde alacak senetleri hesabı alacaklanır.
 - Hatır senedi alındığında alacak senetleri hesabı borçlanır.
 - Senet iskonto ettirildiğinde (kırdırıldığında) alacak senetleri hesabı alacaklanır.
 - Senetsiz alacağa karşılık senet alındığında alacak senetleri hesabı borçlanır.

Alacak senedi için reeskont hesaplandığında aşağıdaki gibi kayıt yapılır.

657 Reeskont Faiz Giderleri	***
122 Alacak Senetleri Reeskontu	***

Delaysıyla, reeskont hesaplandığında 121 Alacak Senetleri hesabı kullanılmaz.

Cevap C

10. Sorudaki kayıt, çek ciro edilerek bor senedinin vadesinin uzatılması, yani yenilenmesi işlemine ait bir kayıttır. Borç senedinin vadesi uzatıldığında vade farkı üzerine konulur. Bu ise Finansman Giderleri hesabının borcuna kaydedilir.
- Soruda borç senedi ödenmemekte, vadesi uzatılmaktadır.

Cevap B

11. Aralıklı envanter yönteminde dönem sonu mal mevcudu ticari mallar hesabında takip edilmez. Dönem sonu mal mevcudu Aralıklı Envanter Yönteminde STMM hesaplanmasında kullanılır. Ticari Malların borç kalanı "Net Alışları" bize verir. Net alışlardan da "Dönem sonu mal mevcudu" çıkarıldığında STMM hesaplanır.

TİCARİ MALLAR	
DÖNEM BAŞI STOK	ALİŞ İADESİ
MAL ALIŞI	ALİŞ İSKONTOSU
ALİŞ GİDERİ	

Cevap B

12. Ticari Mallar hesabının durumu aşağıdaki gibi olur
- DBS : dönem başı stok
 DİA : Dönem içi alışlar
 AGİD : Alış giderleri
 MDK : Maliyet düzeltme kaydı
 AİA : Alış iadeleri
 STMM ... : Satılan ticari mallar maliyeti

(B)	TİCARİ MAL HS.	(A)
DBS : 520.000	AİA : 100.000	
DİA : 2.600.000	AİS : 0	
AGİD : 40.000	STMM : 1.600.000	
MDK : 50.000		
	3.210.000	1.700.000
	1.510.000	

Sürekli envanter yönteminde satışlardan hemen sonra maliyet kaydı yapılır ve maliyet kaydından gelen tutar ticari mallar hesabının alacak tarafına kaydedilir. Burada kar marjı %20 olduğu için maliyete %20 eklendiğinde satış tutarı bulunur.

$$1.600.000 + 1.600.000 \times 20/100 = 1.920.000 \text{ TL}$$

Kasa	1.920.000
Yurtiçi Satışlar	1.920.000

STMM	1.600.000
Ticari Mallar	1.600.000

Bu kayıta görüldüğü gibi ticari mallar hesabı 1.600.000 TL alacaklandırılmıştır.

Yukarıdaki verilerden STMM'nin dönem içinde alacaklandırıldığı ve alacağına 50.000 TL tutar geldiği anlaşılmaktadır. Bu verilerden, işletmenin dönem içinde maliyet düzeltme kaydı yaptığı anlaşılmaktadır. Çünkü bir gider hesabı olan STMM dönem içinde ancak düzeltme kaydında alacaklandırılır. Maliyet düzeltme kaydı ise satış iadelerinden sonra yapılmaktadır. Dolayısıyla buradan bir satış iadesi olduğu görülmektedir. Kar marjı %20 olduğu için, maliyet düzeltme kaydından gelen 50.000 TL tutarının %20 fazlasının iade geldiği anlaşılmaktadır. O halde;

Satıştan iade tutarı = $50.000 + 50.000 \times 20/100 = 60.000$ TL

Bu durumda aşağıdaki kayıtlar yapılmıştır.

Satış iade kaydı:

Satıştan İadeler	60.000
Kasa	60.000

Sürekli envanter yönteminde satış iade kaydından hemen sonra maliyet düzeltme kaydı yapılır.

Maliyet düzeltme kaydı

Ticari Mallar	50.000
STMM	50.000

Görüldüğü gibi ticari mallar hesabı bu kayıttan sonra 50.000 TL borçlandırılmıştır.

Sürekli envanter yönteminde ticari mallar (TM) hesabının kalanı dönem sonu stoka (DSS) eşit olduğu için

DSS = TM borç toplamı – TM alacak toplamı

DSS = $3.210.000 - 1.700.000$

DSS = 1.510.000 TL

Cevap C

13. Brüt Satış Karı(BSK)=Net Satışlar(NS)-STMM

NS = Yurt içi satışlar – satış iadeleri

NS = $1.920.000 - 60.000$

NS = 1.860.000 TL

STMM= $1.600.000 - 50.000 = 1.550.000$

BSK = $1.860.000 - 1.550.000 = 310.000$ TL Kar.

Cevap A

14. Araştırma ve Geliştirme Giderleri, Genel Yönetim Giderleri ve Pazarlama Satış Dağıtım Giderleri işletmenin faaliyet giderlerini oluşturmaktadır. Brüt satış karından faaliyet giderleri düşürüldükten sonra bulunan kar veya zarar ise "faaliyet karı veya zararı" dır. O halde

BSK – Faaliyet Giderleri = Faaliyet Karı

$310.000 - (24.000 + 36.000) = 250.000$ TL Kar.

Cevap C

15. Ticari mallar hesabının genel geçici mizandaki borç kalanı, "NET ALIŞLARI" verir.

İŞLEM	HESAP ADI
Mal Alışı	Ticari Mallar Hs. / Borç
Mal Satışı	Yurtiçi Satışlar Hs. / Alacak
Alış Gideri	Ticari Mallar / Borç
Satış Gideri	Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri Hs. / Borç
Alış İskontosu	Ticari Mallar Hs./ Alacak
Satış İskontosu	Satış İskontosu Hs. / Borç
Alış İadesi	Ticari Mallar Hs. / Alacak
Satış İadesi	Satıştan İadeler Hs. / Borç

Ticari Mallar	
(+)	(-)
D.B.M.M	ALİŞ İADESİ
MAL ALIŞI	ALİŞ İSKONTOSU
ALİŞ GİDERİ	
x	y
(x - y)	
NET ALIŞLAR	

Cevap E

16. Değeri düşen mallar 157 Diğer Stoklar hesabının borcuna aktarılır. Daha sonra değer düşüklüğü oranında karşılık ayırmak gerekir. Bu işlemler aşağıdaki gibi kayıt altına alınır;

Diğer Stoklar	24.000	
Ticari Mallar		24.000

Karşılık Giderleri	12.000	
Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı		12.000

Bu mal satıldığında, satış kaydı ve satıştan sonra maliyet kaydı aşağıdaki gibi yapılır;

Diğer Stoklar	21.240	
Yurtiçi Satışlar		18.000
Hesaplanan KDV		3.240

STMM	12.000	
Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı	12.000	
Diğer Stoklar		24.000

Cevap D

17. Fon Akım Tablosundaki Fon Kaynakları aşağıdaki gibidir;

- Olağan ve Olağan Dışı Karlar
- Varlıklardaki azalışlar
- Kaynaklardaki artışlar
- Hisse Senedi İhraç Primleri
- Nakit Çıkışına Neden olmayan giderler (Amortisman giderleri, Karşılık Giderleri, Reeskont Faiz Giderleri, Gelecek Aylara Ait Giderlerin cari döneme ilişkin kısımları ve Gider Tahakkukları)

Fon Akım Tablosundaki Fon Kullanımları aşağıdaki gibidir:

- Olağan ve Olağan Dışı Zararlar
- Varlıklardaki artışlar
- Kaynaklardaki azalışlar
- Ödenen vergi ve yasal yükümlülükler
- Dağıtılan Temettümler
- Nakit Girişi sağlamayan gelirler (Konusu Kalmayan Karşılıklar, Reeskont Faiz Gelirleri, Gelecek Aylara Ait Gelirlerin cari döneme ilişkin kısımları ve Gelir Tahakkukları)

Cevap A

18. Ticari mal satış kaydı

Kasa	3.360	
Yurtiçi Satışlar		2.800
Hesaplanan KDV		560

$$\begin{aligned} \text{Satış Tutarı} &= (\text{KDV dahil Tutar}) / 1 + \text{KDV Oranı} \\ &= 3.360 \text{ TL} / (1 + \%20) \\ &= 2.800 \text{ TL} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{KDV} &= \text{Satış Tutarı} * \text{KDV Oranı} \\ &= 2.800 \text{ TL} * \%20 \\ &= 560 \text{ TL} \end{aligned}$$

STMM	2.000	
Ticari Mallar		2.000

$$\begin{aligned} \text{Maliyet Bedeli} &= \text{Satış Tutarı} / (1 + \text{Kâr Marjı}) \\ &= 2.800 \text{ TL} / (1 + \%40) \\ &= 2.000 \text{ TL} \end{aligned}$$

Cevap E

19. X işletmesi, ticari mal almak için, ticari malı satan firmaya, verdiği avansı, Verilen Sipariş Avansları hesabına ve şöyle kaydeder.

1 Şubat 2014'te yapılan kayıt;

Verilen Sipariş Avansları	6.000	
Kasa		6.000

Y işletmesi, ticari mal satışı için aldığı avansı, Alınan Sipariş Avansları hesabına ve şöyle kaydeder.

Kasa	6.000	
Alınan Sipariş Avansları		6.000

Cevap B

20. 10 Mart tarihinde Y işletmesi, ticari malları X işletmesine teslim etmiş ve avans mahsup edilmiştir.

Y işletmesinin 10 Mart kaydı:

Alınan Sipariş Avansları	6.000	
Alınan Çekler	90.000	
Yurtiçi Satışlar		80.000
Hesaplanan KDV		16.000

X işletmesinin 10 Mart kaydı

Ticari Mallar	80.000	
İndirilecek KDV	16.000	
Verilen Sipariş Avansları		6.000
Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri		90.000

Cevap E

21. Tek düzen hesap planında, Alınan Avanslar hesabı yer almaz. Alınan Avanslar, Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar grubunda yer alan 34 kodlu bir alt gruptur. Alınan Sipariş Avansları hesabı ile Alınan Diğer Avanslar hesabı bu grupta yer alır.

Cevap B

22.

KASA HS. (\$)		SAYIM
21.700	12.450	8.650 \$
9.250		
		600 \$

Kasa Hesabı 600 \$ eksiktir.

Yabancı para kasasında yapılan envanter işlemlerinde önce miktar, sonra tutar karşılaştırması yapılır. Kasa hesabının borç kalanı olan 9.250 \$, yabancı para miktarını gösterir. Miktar farkları, eksik veya fazla olarak kaydedilir.

Sayım sonucunda bulunan para, Kasa Hesabı'nda borç kalanından az olduğu için, kasa noksanı vardır. $600 \$ * 2,2 \text{ TL} = 1.320 \text{ TL}$ 'dir.

Sayım ve Tesellüm Noksanları	1.320	
Kasa		1.320

Cevap E

23. Büyük defter kayıtları dikkate almadan, varlık ve borçların belirlenmesi için yapılan sayım, değerlendirme v.b. işlemler, muhasebe dışı envanter işlemleri olarak adlandırılır.

En önemli muhasebe dışı envanter işlemleri;

- Kasa, alacak senedi, ticari mal vb. sayım ve değerlemesi
- Satılan malın maliyetini hesaplama
- Bankalardan hesap özeti alma
- Reeskont, amortisman, faiz hesaplama

Cevap D

24. Tasarruf değeri; Bir iktisadi varlığın değerlendirme tarihinde sahibi için taşıdığı değer,

Rayiç değeri; Bir varlığın, değerlendirme tarihindeki nominal alım-satım değeri,

Nominal değeri; Her türlü senet, hisse senedi ve tahvillerin üzerinde yazılı olan değeri

Emsal bedeli; Varlıkların değerlendirme tarihinde, benzerine nazaran taşıdığı değeri

Maliyet bedeli; Bir varlığın elde etmek ve değerini artırmak için yapılan harcama

Cevap A

25. Yatırım amacı ile alınan hisse senedi için şu kayıt yapılır.

$$\text{Ortaklık Payı} = (14.000 / 70.000) = \%20$$

İştirakler	42.000	
Kasa		42.000

Dönem sonunda, değeri düşen hisse senedi için karşılık ayrılır,

Karşılık Giderleri	7.000	
İştiraklerden Sermaye Pay. Değer Düş. Karş.		7.000

Cevap B

26. Bütün duran varlıkların satışından elde edilen kâr, 649 Diğer Olağan Gelir ve Kârlar Hesabının alacağına, duran varlık satışından yapılan zarar ise 659 Diğer Olağan Gider ve Zararlar hesabının borcuna izlenir.

Duran varlık yenilenmek amacıyla satılıyorsa ve bu satıştan da kâr elde ediliyorsa, bu kâr 549 Özel Fonlar hesabının alacağına kaydedilir.

Duran varlık satışından elde edilen kâr ya da zarar duran varlığın net değeri dikkate alınarak hesaplanır. Duran Varlığın Net Değeri ise; duran varlığın kayıtlı değerinden, birikmiş amortismanın düşülmesi sonucu bulunan tutardır. Eğer duran varlık, net değerden daha yüksek bir fiyata satılmışsa, net değerle satış fiyatı arasındaki fark kâr, duran varlık net değerden daha düşük bir fiyata satılmışsa, aradaki fark zarar olarak kaydedilir.

Cevap E

27. Nominal değerlerinin altında ihraç edilen tahvil, bono vs. menkul kıymetlerin nominal değeri ile satış fiyatı arasındaki farkın gelecek döneme ait olan kısmı 308 Menkul Kıymet İhraç Farkları (-) hesabında izlenir.

Nominal değerinin altında ihraç edilen tahvil, bono vs. diğer menkul kıymetlerin nominal değeri ile satış fiyatı arasındaki farklardan gelecek döneme ait olanlar ve "408 Menkul Kıymetler İhraç Farkı" hesabından bu hesaba aktarılırlar. Bu hesaba aktarılanlar bu hesabın borcuna, menkul kıymetin vadesine paralel olarak itfa edilmesi kaydı ile hesaplanan itfa tutarları, Finansman Giderleri hesabı karşılığında bu hesaba alacak kaydedilir.

Buna göre soruda finansman bonolarının nominal bedeli olan 200.000 \$ x 1,60 = 320.000 TL ile 305 Çıkarılmış Bono ve Senetler hesabına alacak kaydı yapılır.

Cevap A

28. Tahvil, senet ve bono ihraç edildiğinde nominal değerleriyle kaydedilir. İşletme, nominal değerinin altında bono veya tahvil ihraç ettiğinde, nominal değer ile tahsil edilen değerler arasındaki farkları 308 Menkul Kıymetler İhraç Farkları hesabının borcuna kaydeder. Bu hesaba kaydedilen tutarlar bir borçlanma gideri olduğundan, 780 Finansman Giderlerine dönüştürülerek kapatılır. Bu durumda bonolar ihraç edildiğinde aşağıdaki gibi kayıt yapılır;

Bankalar	116.000
Menkul Kıymetler İhraç Farkları	4.000
Çıkarılmış Bono ve Senetler	120.000

Vade sonunda, bonolara ödenecek faiz ile Menkul Kıymetler İhraç Farklarına kaydedilen tutarlar 780 Finansman Giderleri hesabına kaydedilir.

$$\text{Faiz} = 120.000 \cdot 10,6 / 1200 = 6.000 \text{ TL}$$

$$\text{MKİF} = 4.000 \text{ TL}$$

Bu durumda Finansman Giderleri hesabının toplam tutarı = 12.000 TL olur ve aşağıdaki gibi kayıt yapılır

<hr/>	
Çıkarılmış Bono ve Senetler	120.000
Finansman Giderleri	10.000
Bankalar	126.000
Menkul Kıymetler İhraç Farkları	4.000
<hr/>	

Cevap E

29. İşletme, ana sözleşme gereği ayrılan yedekleri 541 Statü Yedekleri hesabının alacağına kaydeder. İşletme, 2016 dönem net zararını dönem sonunda hesaplayarak 591 Dönem Net Zararı hesabının borcuna kaydeder. 2017 yılının başlarında ise bu hesabı kapatarak 580 Geçmiş Yıllar Zararları hesabının borcuna aktarır. Bu işlemi aşağıdaki gibi kaydeder:

<hr/>	
Geçmiş Yıllar Zararları	XXX
Dönem Net Zararı	XXX
<hr/>	

2017 yılında bu zararı statü yedekleri ile finanse etmeye karar vermesi durumunda, 580 Geçmiş Yıllar Zararları hesabı ile 541 Statü Yedekleri hesaplarını karşılıklı olarak kapatır.

Cevap B

30. Yansıtma hesapları, maliyet hesaplarını gelir tablosuna aktarmak için kullanılan hesaplardır. Tek Düzen Hesap Planında yer alan yansıtma hesapları şunlardır:

- 701 Maliyet Muhasebesi Yansıtma Hesabı
- 711 Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri Yansıtma Hesabı
- 721 Direkt İşçilik Giderler Yansıtma Hesabı
- 731 Genel Üretim Giderleri Yansıtma Hesabı
- 741 Hizmet Üretim Maliyeti Yansıtma Hesabı
- 751 Araştırma ve Geliştirme Giderleri Yansıtma Hesabı
- 761 Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri Yansıtma Hesabı
- 771 Genel Yönetim Giderleri Yansıtma Hesabı
- 781 Finansman Giderleri Yansıtma Hesabı
- 791 Gider Çeşitleri Yansıtma Hesabı

Cevap C

31. "Stoklar" standardına göre; işin normal akışı içinde, tahmini satış fiyatından, tahmini tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini satış giderleri toplamının düşürülmesiyle elde edilen tutara "Net Gerçekleşebilir Değer" denmektedir.

Cevap D

32. **Oran Analizi;** Mali tablo kalemlerinin birbirine oranlanması ve çıkan sonuçların yorumlanmasıdır.

Dikey Analizi; Mali tablo kalemlerinin zaman içerisinde gösterdikleri eğilimin incelenmesidir.

Trend Analizi; Mali tablo kalemlerinin zaman içerisinde gösterdikleri eğilimin incelenmesidir.

Mali tablo kalemlerinin dönemler itibarıyla artış veya azalış şeklindeki değişikliklerin seçilen temel (baz) yıla göre oransal önemlerinin ortaya konulduğu teknik "Trend Analizi" tekniğidir.

Cevap C

33. Fon çıkışına neden olmayan giderler şunlardır:

- Reeskont faiz giderleri
- Amortisman giderleri
- Karşılık giderleri
- Gelecek aylara ait giderlerin döneme ait kısmı

Fon girişine neden olmayan gelirler şunlardır:

- Konusu kalmayan karşılıklar
- Reeskont faiz gelirleri
- Gelecek aylara ait gelirlerin döneme ait kısmı

Cevap C

35. Aktif Devir Hızı = Net Satışlar / Aktif

$$0,80 = 400.000 / X$$

$$\Rightarrow X = \text{Aktif} = \text{Pasif} = 500.000 \text{ TL}$$

$$\text{K.V.Y.K.} = \text{Pasif} - \text{Devamlı Sermaye}$$

$$= 500.000 \text{ TL} - 310.000 \text{ TL}$$

$$= 190.000 \text{ TL}$$

$$\text{Toplam Borçlar} = \text{K.V.Y.K.} + \text{U.V.Y.K.}$$

$$= 190.000 \text{ TL} + 50.000 \text{ TL}$$

$$= 240.000 \text{ TL}$$

Cevap D

34. Herhangi bir para hareketine neden olmayan işlemler Nakit Akım Tablosunda nakit akışına, yani nakit para hareketine neden olmazlar. Bu doğrultuda;

Alacağın tahsilatında para hareketi olur,

Karşılık Giderlerinde para hareketi olmaz,

Kredi Faizinin Tahakkuk Etmesinde para hareketi olmaz,

Kredi alınması para hareketine neden olur.

Cevap C

36. Cari Oran = Dönen Varlıklar / K.V.Y.K.

$$1,50 = X / 190.000$$

$$\Rightarrow X = \text{Dönen Varlıklar} = 285.000 \text{ TL}$$

Cevap A

37. Finansman Oranı = Öz Kaynaklar / (KVYK + UVYK)

Dolayısıyla Finansman Oranı, Öz Kaynakları ve Kısa Vadeli Yabancı Kaynakları bilinen bir işletmenin Uzun Vadeli Yabancı Kaynakları da bulunabilir. Bu durumda Bilançonun pasif toplamı ve dolayısıyla da aktif toplamı bulunur.

Aktif toplamı ve Duran Varlıkları bilinen bir işletmenin Dönen Varlıkları da bulunabilir. O halde Dönen Varlıklar, Duran Varlıklar, KVYK, UVYK, Öz kaynaklar, Aktif ve Pasif Topamlar bulunur. Bu durumda yukarıda verilenlere değerlendirmek gerekirse;

- A) Cari Oran = Dönen Varlıklar / KVYK bulunur,
 B) Nakit Oranı = Hazır Değerler / KVYK bulunmaz,
 C) Öz Kaynakların Aktife Oranı = Öz Kaynaklar / Aktif Toplam bulunur
 D) Finansal Kaldıraç Oranı = Toplam Yabancı Kaynaklar / Aktif Toplam bulunur ve
 E) Net İşletme Sermayesi = Dönen Varlıklar – KVYK bulunur.

Cevap B

38. Tam maliyet sisteminde üretimle ilgili tüm giderler dikkate alınır ve toplam maliyet şöyle hesaplanır:

= (Direkt ilk madde ve malzeme maliyeti + Direkt işçilik maliyeti + Değişken genel üretim maliyeti + Sabit genel üretim maliyeti)

Tam maliyet sisteminde toplam maliyeti hesaplayalım:

$800.000 + 750.000 + 200.000 + 50.000$

$\Rightarrow 1.800.000$ TL

Tam maliyet sisteminde birim maliyet şöyle hesaplanır;

= (Tam Maliyet Göre Toplam Maliyet / Üretim Miktarı)

= $1.800.000$ TL / 4.000 adet = 450 TL'dir

Cevap E

39. Değişken maliyet isteminde toplam maliyet şöyle hesaplanır:

= (Direkt ilk madde ve malzeme + Direkt işçilik maliyeti + Değişken genel üretim maliyeti)

Bu maliyet sisteminde tüm sabit genel üretim maliyetleri üretilen ürünün maliyetine dahil edilmez, dönem gideri olarak kabul edilir.

$= 800.000 + 750.000 + 50.000$

$= 1.600.000$ TL

Değişken maliyet sisteminde birim maliyet şöyle hesaplanır:

= (Değişken maliyete göre toplam maliyet / Üretim miktarı)

$= 1.600.000$ TL / 4.000 adet = 400 TL/ adet

Cevap D

40. Maliyet hesapları 7/A ve 7/B seçeneklerinden oluşmaktadır. 7/A seçeneği fonksiyon esasına göre, 7/B seçeneği ise giderin çeşidine göre sıralanmıştır. Bu doğrultuda 7/B seçeneği aşağıdaki hesaplardan oluşmaktadır.

790 İlk Madde ve Malzeme Giderleri

791 İşçi Ücret ve Giderleri

792 Memur Ücret ve Giderleri

793 Dışardan Sağlanan Fayda ve Hizmetler

794 Çeşitli Giderler

795 Vergi, Resim ve Harçlar

796 Amortisman ve Tükenme Payları

797 Finansman Giderleri

798 Gider Çeşitleri Yansıtma Hesabı

799 Üretim Maliyet Hesabı

Finansman Giderleri hem 7/A hem de 7/B seçeneğinde aynı isimle yer alır.

Cevap A

BAŞKENT KARIYER

Kariyerin Başkenti

BAŞKENT KARIYER KURSLARI

KPSS A

Hukuk
İktisat
Muhasebe
Maliye

KPSS B

Matematik
Türkçe
Tarih
Vatandaşlık
Coğrafya

ALES

Türkçe
Matematik
Sayısal Mantık
Sözel Mantık

DGS

Türkçe
Matematik
Sayısal Mantık
Sözel Mantık

ÖZEL KURSLAR

Sayıştay
İcra Müdürlüğü
Adli Hakimlik
İdari Hakimlik
Kaymakamlık

BAŞKENT KARIYER YAYINLARI

ADRES : Meşrutiyet Caddesi Kök İş Hanı No: 2 Kat: 7 Kızılay / ANKARA
TELEFON: 0312 433 72 13 FAX: 0312 433 72 20
E-MAIL : bilgi@baskentkariyer.com

“Soru ve çözüm kitapçığı birbirinden ayrı satılamaz.”